

ΕΣΤΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

Τόμος 10'

Συνδρομή ἑτησίαν: Ἐν Ἑλλάδι σφ. 12, ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ σφ. 20 — Αἱ συνδρομαὶ ἄρχονται ἀπὸ
1 Ἰανουαρίου ἐκάστου. Ἐταῦς καὶ εἶνε ἐτησίαις.— Γραφεῖον διευθ. Ἐπι τῆς λεωφ. Παναπιστημίου 89.

3 Μαΐου 1885

Ο ΜΑΡΚΗΣΙΟΣ ΒΙΛΛΕΜΕΡ

(Μυθιστορία Γεωργίας Σάνδ.—Μετάφρασις Α. Β.)

Α'

Ἐπιστολὴ πρὸς τὴν Κυρίαν Καμίλλην Ἐδδέρ.

Εἰς Δ...διὰ τοῦ Βλοά.

Μὴν ἀνησυχῆς δὴ πάλιν τόσον, ἀγαπητὴ μου ἀδελφῆ. Ἰδοῦ, ἔφθασα εἰς Παρισίους, χωρὶς νὰ μοῦ συμβῆ τίποτε, καὶ χωρὶς κόπον. Ἐκοιμήθην ὀλίγας ὥρας, ἐπρογευμάτισα μ' ἐν φλυτζάνι καφέ, ἐσυγυρίσθην, καὶ μετὰ μίαν στιγμὴν θὰ πᾶρω ἐν ὄχημα νὰ ὑπάγω εἰς τῆς Κυρίας Δαργλάδ, διὰ νὰ με παρουσιάσῃ εἰς τὴν Κυρίαν Βιλλεμέρ. Θὰ σοῦ γράψω ἀπόψε τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἐπισήμου συνεντεύξεως, ἀλλ' ἐν τῷ μεταξὺ σοῦ στέλλω τὰς ὀλίγας αὐτὰς λέξεις διὰ νὰ σε καθησυχάσω περὶ τοῦ ταξειδίου μου καὶ τῆς ὑγείας μου. Ἐχε θάρρος, Καμίλλη μου, ὅπως ἔγω κ' ἐγώ. Ὅλα θὰ ὑπάγουν καλὰ. Ὁ Θεὸς δὲν ἀφίνει ὅσους ἔχουν τὰς ἐλπίδας των εἰς αὐτὸν καὶ προσπαθοῦν νὰ βοηθήσουν τὴν πρόνοιάν του. Ὅτι περισσότερο μ' ἐλύπησεν εἰς τὴν ἀπόφασίν μου εἶνε τὰ δάκρυά σου καὶ τὰ δάκρυα τῶν ἀγαπητῶν μας μικρῶν. Ὅταν τὸ συλλογίζωμαι, μάλιστα κρατῶ τὰ ἰδικά μου. Ἀλλὰ τί θέλεις! ἔπρεπε νὰ γείνη. Δὲν ἦτο δυνατόν νὰ μείνω με σταυρωμένως τὰς χεῖρας, ἐνῶ σὺ ἔχεις ν' ἀναθρέψῃς τέσσαρα τέκνα. Ἀφοῦ ἔχω θάρρος καὶ ὑγείαν, καὶ δὲν ἔγω ἄλλον δεσμόν εἰς αὐτὸν τὸν κόσμον εἰμὴ τὴν ἀγάπην μου πρὸς σέ καὶ τοὺς μικροὺς σου ἀγγέλους, ἐγὼ ἔπρεπε ν' ἀναχωρήσω καὶ νὰ φροντίσω διὰ τὴν ζωάρκειάν μας. Θὰ τὸ κατορθώσω, νὰ ἦσαι βεβαία. Ἐνθάρρυνέ με, ἀντὶ νὰ με λυπῆσαι καὶ νὰ με συγκινήσῃς ἄλλο δὲν σοῦ ζητῶ. Καὶ τώρα, ἀγαπητὴ μου ἀδελφῆ, σέ φιλοῦ, με ὄλην μου τὴν καρδίαν, καθὼς καὶ τὰ λατρευτὰ μικρά μας. Ὅταν τοὺς ἠμιλῆς δι' ἐμέ, μὴ τὰ κάμνης νὰ κλαίουν. Κύτταζε μόνον νὰ μὴ με λησμονήσουν. Αὐτὸ θὰ μ' ἐλύπει πολὺ.

3 Ἰανουαρίου 1845.

Καρολίνα Σαίν-Ζενέ.

ΤΟΜΟΣ 10'. — 1885

Δευτέρα ἐπιστολῆ.— Πρὸς τὴν αὐτὴν.

Νίκη, μεγάλη νίκη, καλὴ μου ἀδελφῆ. Ἐπέστρεψα πρὸ μικροῦ ἀπὸ τὴν μεγάλην μας κυρίαν, καὶ ἡ ἐπιτυχία ἦτον ἀνέλπιστος, καθὼς θὰ ἰδῆς. Ἐχω ἀκόμη μίαν ἐσπέραν ἐλευθέραν, τὴν τελευταίαν ἴσως, καὶ τὴν ὠφελοῦμαι διὰ σοῦ διηγηθῶ τὰ τῆς συνεντεύξεώς μας. Θὰ με φανῆ ὅτι ἠμιλῶ πάλιν μαζὺ σου, κοντὰ εἰς τὴν ἐστίαν, ἐνῶ νανορίζω τὸν Κάρολον με τὴν μίαν χεῖρα, καὶ διασκεδάζω τὴν Λιλὴν με τὴν ἄλλην. Δὲν φαντάζονται βέβαια ὅτι εἶμαι ὀλομόναχη εἰς ἐν μελαγχολικὸν δωμάτιον ξενοδοχείου διότι φοβηθεῖσα μὴ βαρύνω τὴν κυρίαν Δαργλάδ, κατέλυσα εἰς ἐν μικρὸν ξενοδοχεῖον ἀλλὰ θὰ εἶμαι πολὺ καλὰ εἰς τῆς μαρκησίας, καὶ ἡ μοναξία μου τῆς ἐσπέρας αὐτῆς θὰ μοῦ χρησιμεύσῃ νὰ συνέλθω ὀλίγον καὶ νὰ συλλογισθῶ ὅλους σας ἐν ἀνέσει. Ἐκτὸς δὲ τούτου ἕκμα πολὺ καλὰ ὅτι δὲν ἐδέχθην τὸ κατάλυμα, τὸ ὁποῖον μοῦ προσεφέρετο, διότι ἡ κυρία Δαργλάδ λείπει, καὶ ἠναγκάσθην νὰ παρουσιασθῶ μ' ὄλον τὸ θάρρος μόνη μου εἰς τὴν μαρκησίαν Βιλλεμέρ.

Μοῦ παρήγγειλες νὰ σοῦ κάμω τὴν εἰκόνα τῆς ἰδοῦ: εἶνε ἐξηκοντοῦτις περίπου, ἀλλὰ ἀσθενικὴ καὶ μάλις σπανίως ἀφίνει τὸ ἀνάκλιτρόν της· τοῦτο δὲ καὶ τὸ νοσηρὸν της πρόσωπον τὴν κάμουν νὰ φαίνεται δεκαπέντε ἔτη γεροντοτέρα. Δὲν πιστεύω νὰ ἦτο ποτὲ τῆς ὠραία οὔτε εὐσωμος· ἀλλ' ἡ φυσιογνωμία της ἔχει ἔκφρασιν καὶ χαρμηκτῆρα. Εἶνε πολὺ μελαγχροινὴ· ἔχει ὀφθαλμοὺς θαυμασίους, τραχεῖς ὀλίγον ἀλλ' εἰλικρινεῖς. Ἡ ρίς της εἶνε εὐθεία καὶ καταβαίνει πολὺ πρὸς τὸ στόμα της, τὸ ὁποῖον ἐν τούτοις φαίνεται πάλιν ἀρκετὰ καὶ εἶνε πολὺ ἄσχημον· τὸ στόμα αὐτὸ εἶνε συνήθως περιφρονητικόν· ἀλλ' οὐχ ἦττον ἡ μορφή της ὄλη φαιδρύνεται καὶ ἱλαρύνεται ὅταν μειδιᾷ, καὶ μειδιᾷ πολὺ εὐκόλως. Ἡ πρώτη μου ἐντύπωσις ὑπῆρξε σύμφωνος με τὴν τελευταίαν. Νομίζω ὅτι ἡ κυρία αὐτὴ εἶνε ἀγαθοτάτη ἐκ σκέψεως μᾶλλον ἢ ἐκ φύσεως, καὶ καρτερικὴ μᾶλλον ἢ εὐθυμὸς. Ἐχει πνεῦμα καὶ μάθησιν. Δὲν διαφέρει τέλος πάντων πολὺ ἀπὸ τὴν εἰκόνα, τὴν ὁποῖαν μοῦ εἶχε κάμει ἡ κυρία Δαργλάδ.

Ἦτο μόνη, ὅτε με εἰσήγαγον εἰς τὸ δωμάτιόν

της. Μ' ἐκάθισε πλησίον της μὲ πολλὴν εὐμένειαν, καὶ ἰδοὺ ἐν συνόψει τί εἶπαμεν.

— Μ' εἶσθε πολὺ συστημένη ὑπὸ τῆς κυρίας Δαργλάδ, εἰς τὴν ὁποίαν ἔχω ἄπειρον ὑπόληψιν. Γνωρίζω ὅτι ἀνήκετε εἰς ἐξαίρετον οἰκογενεῖαν, ὅτι ἔχετε πολλὰ προτερήματα, κάλλιστον χαρακτῆρα καὶ βίον ἀμεμπτον. Ἐπιθυμῶ ἐπομένως πολὺ νὰ κατορθώσωμεν νὰ συνεννοηθῶμεν καὶ νὰ συμφωνήσωμεν ἀμοιβαίως. Πρὸς τοῦτο δύο πράγματα ἀπαιτοῦνται· τὸ μὲν, νὰ σᾶς φανοῦν ἀρκετὰ ὅσα δύναμαι νὰ σᾶς δίδω· τὸ δέ, νὰ μὴν ᾔνη πολὺ ἀντίθετα τὰ φρονήματά μας, διότι ἄλλως θὰ ἔχωμεν συχνάς δυσαρρεσκείας. Ἄς ὁμιλήσωμεν περὶ τοῦ πρώτου. Σᾶς προσφέρω χίλια διακόσια φράγκα τὸ ἔτος.

— Μὲ τὸ εἶπαν, κυρία, καὶ δέχομαι.

— Ἐμὲ μὲ εἶπαν, ὅτι θὰ σᾶς ἐφαίνοντο ἴσως ἀνεπαρκῆ.

— Εἶνε ἀληθές ὅτι εἶνε ὀλίγα ὡς πρὸς τὰς ἀνάγκας τῆς θέσεώς μου· ἀλλ' ἡ κυρία, ἐννοεῖται, ἔχει νὰ κρίνῃ ἐκ τῆς ἰδικῆς ἐπόψεως, καὶ ἀφοῦ ἦλθα...

— Ὅμιλήσατε ἐλευθέρως· δὲν σᾶς φαίνονται ἀρκετὰ;

— Δὲν ἤμπορῶ νὰ εἰπῶ αὐτό. Ἴσως εἶνε μάλιστα περισσότερα παρ' ὅσον ἀξίζουν αἱ ὑπηρεσίαι μου.

— Δὲν λέγω αὐτό, ἐγώ, καὶ σεῖς τὸ λέγετε ἀπὸ μετριπροσύνην. Ἄν φοβῆσθε, μὴ τὸ ποσὸν αὐτὸ δὲν ἀρκεῖ πρὸς συντήρησίν σας, ἡσυχάσατε· ἐγὼ τ' ἀναλαμβάνω ὅλα. Δὲν θὰ ἔχετε ἐδῶ ἄλλα ἐξοδα εἰμὴ μόνον διὰ τὸν στολισμὸν σας· ἐγὼ δὲ στολισμὸν δὲν ἀπαιτῶ. Τὸν ἀγαπᾶτε σεῖς;

— Ὡ, ναί, κυρία, πολὺ, ἀλλὰ θὰ τὸν ἀποφύγω, ἀφοῦ δὲν τὸν ἀπαιτεῖτε.

Ἡ εἰλικρίνεια τῆς ἀπαντήσεώς μου ἐφάνη ὅτι ἐξέπληξε τὴν μαρκεσιαν. Ἴσως δὲν ἔπρεπε νὰ ἠμιλῶ τὸσον αὐθορμητῶς, ὡς συνεθίζω. Ἡρῆσεν ὀλίγον νὰ μ' ἀπαντήσῃ· τέλος ἐμεῖδισε καὶ μοῦ εἶπε:

— Ὡ! καὶ διατὶ ἀγαπᾶτε τὸν στολισμὸν; Εἰσθε νέα, εὐμορφη καὶ πτωχὴ· οὔτε ἀνάγκην ἔχετε οὔτε δικαίωμα νὰ στολιζέσθε.

— Τόσον ὀλίγον ἔχω τὸ δικαίωμα, ἀπήντησα, ὥστε βλέπετε πόσον ἀπλᾶ εἰμ' ἐνδυμένη.

— Ἐξαίρετα· ἀλλὰ λυπεῖσθε βέβαια ὅτι δὲν εἰσθε κομψότερα.

— Διόλου, κυρία, δὲν λυποῦμαι, ἀφοῦ ἄλλως δὲν γίνεται. Βλέπω ὅτι ὁμιλήσα ἀπερισκέπτως, ὅταν σᾶς εἶπα ὅτι ἀγαπῶ τὸν στολισμὸν, καὶ ὅτι ἐκ τούτου θὰ ἐκρίνατε τὸν νοῦν μου πολὺ μέτριον. Σᾶς παρακαλῶ νὰ θεωρήσητε τὸ πρᾶγμα ὡς ἀπλὴν εἰλικρίνειαν. Μὲ ἠρώτησατε περὶ τῶν ὀρέξεών μου, καὶ σᾶς ἀπήντησα ὡς ἂν εἶχα τὴν τιμὴν νὰ μὲ γνωρίζετε. Ἦτον ἄτοπον ἴσως, καὶ σᾶς παρακαλῶ νὰ μὲ συγχωρήσατε.

— Τοῦτο δηλαδὴ σημαίνει, ὑπέλαβεν, ὅτι ἂν

μ' ἦσθε γνωστὴ, θὰ ἐγνωρίζα ὅτι δέχεσθε ἀγογύστως τὰς ἀνάγκας τῆς θέσεώς σας;

— Μάλιστα, κυρία, ἀκριβῶς αὐτό.

— Τὸ ἄτοπον λοιπὸν ἐκεῖνο, ἂν ὑποθεθῆ ἄτοπον, δὲν μὲ δυσαρρεστὴ παντάπασι. Ἀγαπῶ ὑπὲρ πάντα τὴν εἰλικρίνειαν· τὴν ἀγαπῶ ἴσως πλειότερον τοῦ λογικοῦ, καὶ ἐπικαλοῦμαι τὴν στιγμὴν αὐτὴν ὀλόκληρον τὴν παρρησίαν σας. Τί σᾶς ἐπεισε νὰ δεχθῆτε τόσῳ μικρὰν ἀμοιβὴν διὰ νὰ κάμνετε συντροφίαν εἰς γραΐαν ἀνάπηρον καὶ ἴσως τρομερὰ πληκτικὴν;

— Ἐν πρώτοις, κυρία, μὲ εἶπαν ὅτι ἔχετε πολὺ πνεῦμα καὶ πολλὴν ἀγαθότητα, καὶ δὲν ἐνόμισα ἐπομένως ὅτι θὰ ἐπληττα πλησίον σας. Ἐπειτα, ὅτι δῆποτε καὶ ἂν ἐμελλον νὰ ὑποφέρω, καθήκόν μου ἦτο νὰ διέλθω τὰ πάντα μᾶλλον παρὰ νὰ μένω ἄεργος. Ὁ πατήρ μου δὲν μᾶς ἀφῆκε περιουσίαν· ἀλλ' ἡ ἀδελφὴ μου τοῦλάχιστον εἶχε κάμει καλὸν γάμον κ' ἔμενα μαζὺ τῆς, χωρὶς νὰ στενοχωρηθῆ ἢ συνειδήσῃ μου· ὁ σύζυγός της ὅμως, οὐτινος ἢ εὐπορία ὅλη ἦτον ὁ μισθός του, ἀπέθανεν ἐσχάτως μετὰ μακρὰν καὶ ὀδυνηρὰν ἀσθένειαν, ἡ ὁποία ἀπερρόφησεν ὅλας τὰς οικονομίας τῆς οἰκογενείας. Φυσικῶς λοιπὸν ἰδικόν μου καθήκον εἶνε νὰ βοηθήσω τὴν ἀδελφὴν μου καὶ τὰ τέσσαρα τέκνα της.

— Μὲ χίλια διακόσια φράγκα; ἀνεφώνησεν ἡ μαρκεσιαν. Ὅχι· δὲν εἶνε δυνατόν. Ἀλλὰ ἡ κυρία Δαργλάδ δὲν μὲ τὰ εἶπεν αὐτά. Ἐφοβήθη ἴσως τὴν δυσπιστίαν, τὴν ὁποίαν ἐμπνέει ἡ δυστυχία· ἀλλ' ὡς πρὸς ἐμὲ εἶχεν ἄδικον. Ἡ ἀφοσίωσίς σας μοῦ ἐμπνέει συμπάθειαν, καὶ ἂν ἄλλως συμφωνήσωμεν, ἐπιθυμῶ νὰ αισθανθῆτε πόσον σᾶς ἐκτιμῶ. Ἐμπιστευθῆτε εἰς ἐμέ· θὰ κάμω ὅ,τι δυνατόν καλλίτερον.

— Ὡ, κυρία, τῆς ἀπήντησα, εἴτε ἔχω τὸ εὐτύχημα νὰ μ' ἐκλέξετε εἴτε ὄχι, ἀφῆτε νὰ σᾶς εὐχαριστήσω διὰ τὴν ἀγαθὴν αὐτὴν ὁρμὴν τῆς καρδίας σας!

Κ' ἐφίλησα ὀρμητικῶς τὴν χεῖρά της, — πρᾶγμα, τὸ ὁποῖον δὲν τὴν δυσηρέστησε.

— Ἐν τούτῳ, εἶπε μετὰ νέαν σιωπὴν, κατὰ τὴν ὁποίαν ἐφαίνετο δυσπιστοῦσα πρὸς τὴν πρώτην της ἐμπνευσιν, ἂν ἦσθε κἄπως ἐλαφρὰ καὶ ὀλίγον ἐρωτότροπος;

— Οὔτε τὸ ἐν οὔτε τὸ ἄλλο.

— Ἐλπίζω ὄχι. Ἐν τούτοις εἰσθε εὐμορφη. Καὶ αὐτὸ δὲν μὲ τὸ εἶπαν, καὶ σᾶς εὐρίσκω μάλιστα ὅσον περισσότερο σᾶς βλέπω, πολὺ πολὺ εὐμορφη. Αὐτὸ μ' ἀνησυχεῖ ὀλίγον, δὲν σᾶς τὸ κρύπτω.

— Διατί, κυρία;

— Διατί; βέβαια, ἔχετε δικαίον. Αἱ ἄσχημοι νομίζουν ὅτι εἶνε ὠραῖαι, καὶ ἀπὸ τὴν ἐπιθυμίαν ν' ἀρέσουν γίνονται γελοῖαι. Ἴσως εἶνε καλλίτερον νὰ ἠμπορῆτε ν' ἀρέσκετε... ἀρκεῖ νὰ μὴν κάμνετε κατάχρησιν. Ἄς ἰδοῦμεν τώρα· ἔχετε

τὴν καλωσύνην καὶ τὴν γενναιοῦτητα νὰ μοῦ διηγηθῆτε ὀλίγον τὴν παρελθούσαν ζωὴν σας; Εἶχατε ἕως τότε κανὲν μυθιστόρημα; Εἶχατε πῶς; Ἀδύνατον νὰ μὴν εἶχατε. Εἰσθε εἰκοσιδύο, εικοσιτριῶν ἐτῶν...

— Εἶμαι εἰκοσιτεσσάρων, καὶ τὸ μόνον μυθιστόρημα, τὸ ὁποῖον εἶχα, θὰ σᾶς τὸ διηγηθῶ εἰς δύο λέξεις. Ὅταν ἤμην δεκαπέντε ἐτῶν, μ' ἐζήτησεν εἰς γάμον εἰς νέος, ὅστις μὲ ἤρσκε, καὶ ὅστις ἀπεσύρθη ἄμα ἔμαθεν ὅτι ὁ πατήρ μου ἀφῆκε περισσότερα χρεῖα παρὰ χρήματα. Ἐλυπήθην πολὺ, ἀλλὰ τὸ ἐλησμόνησα καὶ ὠρκίσθην νὰ μὴν ὑπανδρευθῶ.

— Αὐτὸ εἶνε πείσμα, δὲν εἶνε λήθη.

— Ὅχι, κυρία, εἶνε σκέψις. Ἀφοῦ δὲν εἶχα τίποτε καὶ ἠσθανόμην ὅτι εἶμαι κἄτι, δὲν ἠθέλησα νὰ κάμω γάμον ἀνόητον, καὶ ἀντὶ νὰ αισθανθῶ πείσμα, ἐσυγχώρησα μάλιστα ἐκεῖνον, ὅστις μ' ἐγκατέλειψε. Τὸν ἐσυγχώρησα δὲ μάλιστα καθ' ἣν ἡμέραν εἶδα τὴν ἀδελφὴν μου καὶ τὰ τέσσαρά της τέκνα χωρὶς ἄρτον, κ' ἐνόησα τὴν λύπην οἰκογενειάρχου, ὅστις ἀποθνήσκει ἐκ τῶν κόπων του καὶ δὲν ἀφίνει τίποτε εἰς τὰ ὄρφανά του.

— Καὶ τὸν εἶδατε πλέον ἐκεῖνον τὸν ἀχάριστον;

— Ποτέ. Ἐνυμφεῖθη, καὶ οὐδὲ τὸν συλλογίζομαι πλέον.

— Ἐκτοτε δὲν ἐσυλλογίσθητε ἄλλον;

— Κανένα, κυρία.

— Πῶς τοῦτο;

— Δὲν ἤξεύρω. Νομίζω ὅτι δὲν εἶχα καιρὸν νὰ συλλογισθῶ τὸν ἑαυτὸν μου. Ὅταν τις εἶνε πολὺ πτωχὸς καὶ δὲν θέλει νὰ καταντήσῃ εἰς ἐντελὴ ἐνδειαν, ἔχει πῶς ν' ἀπασχολήσῃ τὰς ἡμέρας του.

— Ἀλλὰ θὰ σᾶς ἐστενοχώρησαν βεβαίως πολὺ, ὠραία ὡς εἶσθε.

— Ὅχι, κυρία· κανεὶς δὲν μ' ἐστενοχώρησε. Δὲν πιστεύω τὰς καταδιώξεις, αἱ ὁποῖαι δὲν ἐνθαρρύνονται.

— Κ' ἐγὼ τὸ αὐτὸ φρονῶ, καὶ χαίρω διὰ τὸν τρόπον μὲ τὸν ὁποῖον μοῦ ἀπαντᾶτε. Δὲν φοβεῖσθε λοιπὸν τίποτε εἰς τὸ μέλλον;

— Τίποτε.

— Καὶ ἡ μόνωσις αὐτῆ τῆς καρδίας σας δὲν θὰ σᾶς κάμῃ μελαγχολικὴν, κατηφῆ;

— Δὲν τὸ πιστεύω διόλου. Εἶμαι φύσει φαιδρά, καὶ διετήρησα τὸ θάρρος μου ἐν μέσῳ τῶν σκληροτέρων δοκιμασιῶν. Δὲν ἔχω εἰς τὴν κεφαλὴν μου κανὲν ἐρωτικὸν ὄνειρον· δὲν εἶμαι ῥωμαντικὴ καὶ θὰ ἦτο πολὺ παράδοξον ν' ἀλλάξω.

Ἰδοὺ, κυρία, πᾶν ὅ,τι δύναμαι νὰ σᾶς εἶπω περὶ ἐμοῦ. Μὲ δέχεσθε τοιαύτην ὁποία προσφέρομαι μὲ θάρρος, ἀφοῦ ἄλλως δὲν δύναμαι νὰ ὑποσχεθῶ παρ' ὅ,τι εἶμαι;

— Ναί, καὶ σᾶς λαμβάνω ὁποῖα εἰσθε, του-

τέστιν ἐξαίρετος κόρη, πλήρης εἰλικρινείας κα θελήσεως. Μένει τώρα νὰ ἰδοῦμεν ἂν ἔχετε τὰ μικρὰ προτερήματα, τὰ ὁποῖα ζητῶ.

— Τί πρέπει νὰ κάμνω;

— Ἐν πρώτοις νὰ ὁμιλήτε, καὶ περὶ τούτου εἶμαι ἐντελῶς εὐχαριστημένη. Ἐπειτα θέλω ὀλίγην ἀνάγνωσιν καὶ ὀλίγην μουσικὴν.

— Δοκιμάσατέ με εὐθύς, καὶ ἂν εὐχαριστηθῆτε μὲ τὴν μικρὰν μου ἰκανότητα...

— Ναί, ναί... εἶπε καὶ μὲ ἔδωκεν ἐν βιβλίον. Ἀναγνώσατε· δὲν βλέπω τὴν ὥραν νὰ μείνω ἐντελῶς μαγευμένη μαζὺ σας.

Μετὰ μίαν σελίδα μοῦ ἐπῆρε τὸ βιβλίον, κατευχαριστημένη. Ἐμενεν ἡ μουσικὴ. Εἰς τὸ δωμάτιον ἦτο ἐν κλειδοκύμβαλον. Μὲ ἠρώτησεν ἂν ἤξευρα νὰ παίζω ἐκ τοῦ προχείρου. Ἐπειδὴ δὲ αὐτὸ εἶνε ἡ μόνη μου ἰκανότης, κατῳρθωσα νὰ τὴν εὐχαριστήσω καὶ ὡς πρὸς τοῦτο. Ἐπὶ τέλους μὲ εἶπεν ὅτι ἐγνωρίζε πῶς γράφω, ἀπὸ τὰς ἐπιστολάς μου τὰς ὁποίας τῆς εἶχε δεῖξει ἡ κυρία Δαργλάδ, καὶ ὅτι ἠλπίζεν ὅτι θὰ εἶμαι ἐξαίρετος γραμματεὺς. Μοῦ ἔδωκε τὴν χεῖρα πρὸς ἀποχαιρετισμὸν καὶ μοῦ εἶπεν ὀλίγους πολὺ καλοὺς λόγους· τῆς ἐζήτησα νὰ μοῦ ἀφήσῃ ἐλευθέρην τὴν αὔριον, διὰ νὰ ἰδῶ τὰς ὀλίγας μου γνωριμίας ἐδῶ, κ' ἔδωκε διαταγὰς διὰ νὰ μ' ἐγκαταστήσουν τὸ σάββατον...

Ἀγαπητὴ μου ἀδελφὴ, ἔρχονται καὶ μὲ διακόπτουν. Τί εὐχάριστος ἐκπληξίς! Εἶνε ἐπιστολὴ τῆς κυρίας Βιλλεμέρ, ἐπιστολὴ ὀλίγων γραμμῶν, τὰς ὁποίας σοῦ ἀντιγράψω:

«Ἐπιτρέψατέ μου, ἀγαπητὴ μου κόρη, νὰ σᾶς » στείλω μικρὰν προκαταβολὴν διὰ τὰ τέκνα » τῆς ἀδελφῆς σας κ' ἐν μικρὸν φόρεμα διὰ σᾶς. » Ἀφοῦ ἀγαπᾶτε τὸν στολισμὸν, πρέπει τις νὰ » συμπαθῆ τὰς ἀδυναμίας ἐκείνων, τοὺς ὁποίους » ἀγαπᾶ. Μένομεν σύμφωνοι, ὅτι θὰ λαμβάνετε » ἑκατὸν πεντήκοντα φράγκα τὸν μῆνα, καὶ ὅτι » ἀναλαμβάνω ἐγὼ τὴν ἐνδυμασίαν σας ».

Τί καλοὶ καὶ μητρικοὶ λόγοι, αἱ; Βλέπω ὅτι θ' ἀγαπήσω αὐτὴν τὴν γυναῖκα μ' ὄλην μου τὴν καρδίαν, καὶ ὅτι δὲν τὴν εἶχα κρίνει πολὺ καλὰ ἐκ πρώτης ὕψεως. Εἶνε πολὺ πλέον αὐθόρμητος παρ' ὅσον ὑπέθετα. Σοῦ ἐσωκλείω τὸ χαρτονόμισμα τῶν πεντακοσίων φράγκων. Γρηγόρα! Ξύλα εἰς τὸ ὑπόγειον, μάλλινα μεσοφόρια τῆς Λιλῆς, ἡ ὁποία δὲν ἔχει, καὶ κανὲν πουλὶ, πότε καὶ πότε εἰς τὸ πτωχόν σας τραπέζι. Ὀλίγον κρασί διὰ σέ· τὸ στομάχι σου εἶνε ἀφανισμένον, καὶ δὲν χρειάζεται πολὺ διὰ νὰ τὸ διορθώσῃ. Νὰ ἐπισκευάσῃς καὶ τὴν ἐστίαν τοῦ δωματίου, ἡ ὁποία καπνίζει φοβερά. Εἶνε ἀνυπόφορος· ἠμπορεῖ νὰ βλάψῃ τὰ μάτια τῶν παιδιῶν, καὶ ἡ βαπτιστικὴ μου ἔχει τόσον εὐμορφα!

Ἐγὼ ἐντρέπομαι μὲ τὸ φόρεμα· τὸ ὁποῖον μοῦ ἐστάλη, φόρεμα μεταξωτὸν θαυμάσιον, στακτό-

χρουν άνοιχτόν. Τί άνόητος πού ήμουν νά είπω ότι μ' άρέσκει ή ώραία ένδυμασία! Φόρεμα σαράντα φράγκων θά μου ήτο και πολύ, και τώρα θά έχω εις τήν βράχιν μου έν διακοσίων φράγκων, ένψ ή άδελφή μου διορθώνει τά βράκη της! Δέν ήξεύρω πώς νά κρυφθώ μη νομίσης όμως ότι ήσθάνθη ταπεινώσειν δι' αυτό τό δώρον. Θά τās πληρώσω εύσυνειδήτως αύτάς τās καλωσύνας, ή καρδιά μου μου τό λέγει.

Βλέπεις, Καμίλλη, πώς μάς έπιτυγχάνουν όλα, όταν θελήσω! Με ρίπτει εύθυσ ή τύχη μου εις μίαν γυναίκα έξαιρετον, κερδίζω περισσότερα παρ' όσα έδεχόμην, και με μεταχειρίζονται εύθυσ ως κόρην, τήν όποιαν θέλουν νά περιπτυχούν και νά χαδέυσουν. Και όταν συλλογίζωμαι ότι εξ μήνας τώρα μ' έμπόδιζες, και ύπέφερες μυρίας στερήσεις, κ' έτραβούσες τά μαλλιά σου με τήν ιδέαν ότι θά έργασθώ διά σε! Καλή μου άδελφή, ήσο λοιπόν κακή μητέρα; Δέν έπρεπε νά συλλογισθώμεν πρό πάντων τά αγαπητά μικρά μας, και νά σιωπήση δι' αύτά ή αγάπη μας; Α! κ' έν τούτοις έφοβήθη μήν άποτύχω, — σου τό έξομολογούμαι σήμερα, — όταν έπήρα μαζί μου τά τελευταία μας λουδοβίκεια διά νά πληρώσω τόν ναυλόν μου, κ' έτρεχα τόν κίνδυνον νά έπιστρέψω χωρίς ν' άρέσω εις αύτήν τήν κυρίαν! Ο θεός έβαλε τό χέρι του, άδελφή μου! Τί προσευχήν του έκαμα σήμερα, με όλην μου τήν καρδίαν! Πώς τόν παρεκάλεσα νά με κάμη αγαπητήν, άρεστήν, πειστικήν... — Τώρα πηγαίνω νά κοιμηθώ, διότι είμαι άφανισμένη από τήν κούρασιν. Ηξεύρεις, καλή μου άδελφή, πώς σε αγαπώ! περισσότερον παρ' ό,τι δήποτε εις τόν κόσμον, και πολύ περισσότερον από έμέ. Μη με λυπείσαι λοιπόν είμαι ή εύτυχεστέρα κόρη του κόσμου σήμερα, και όμως δέν είμαι πλησίον σου, και δέν βλέπω κοιμώμενα τά μικρά μας! Βλέπεις ότι ο έγωισμός δέν φέρει τήν άληθινήν εύτυχίαν, άφου, μόνη τώρα όπως είμαι, χωρισμένη από ό,τι αγαπώ, αισθάνομαι νά κτυπά ή καρδιά μου από χαράν ένψ δακρύουν οι όφθαλμοί μου, και πηγαίνω νά γονατίσω και νά εύχαριστήσω τόν θεόν, πριν άποκοιμηθώ.

Καρολίνα.

Ένψ ή δεσποινίς Σαιν-Ζενέ έγραφεν εις τήν άδελφήν της, ή μαρκησία Βιλλεμερ συνωμίλει μετά του νεωτέρου των υιών της έν τή μικρή αίθουση αύτης κατά τό προάστειον του άγιου Γερμανού. Ο οικος ήτο εύρύχωρος και προσοδοφόρος. Άλλ' ή μαρκησία, πλουσία άλλοτε και σήμερα στενοχωρημένη, θά μάθωμεν μετ' όλίγον διατί, κατ'όκει από τινος τό δεύτερον πάτωμα, ίνα ώφελήται από τό πρώτον.

— Λοιπόν, αγαπητή μου μητέρα, έλεγεν ο μαρκησίας, είσθε εύχαριστήμενη από τήν νέαν σας σύντροφον; Έμαθα ότι ήλθε.

— Τι νά σε είπω, υίέ μου, άπήντησεν ή μαρκησία μ' έμάγευσε.

— Άλήθεια; είπέτε μου λοιπόν.

— Μα τήν άλήθειαν, δέν είξεύρω άν πρέπη φοβούμαι μήπως σ' ένθουσιάζω περισσότερον του δέοντος.

— Μη φοβείσαι, άπήντησε μελαγχολικώς ο μαρκησίας, άν προσεπάθησε νά φαιδρύνη ή μητέρα του. Και άν ήμην τόσο εύφλεκτος, ήξεύρω τί όφείλω εις τήν αξιοπρέπειαν του οικου σου και τήν οικιακήν σου ειρήνην.

— Ναί, φίλε μου, ναί! Κ' έγω γνωρίζω ότι δύναμαι νά είμαι ήσυχη μαζί σου, βασίς πρόκειται περί ζητήματος λεπτότητος και τιμής. Ημπορώ λοιπόν νά σου είπω, ότι ή μικρά αύτή Δαργλάδ μ' εύρήκεν ένα μαργαρίτην, ένα άδάμαντα, και ότι ο μαργαρίτης αύτός εύθυσ εις τήν άρχήν μ' έκαμε νά κάμω τρέλλας.

Διηγήθη δέ ή μαρκησία τόν μετα τής Καρολίνας διάλογον αύτης, και τήν περιέγραψε.

— Δέν εινε ούτε ύψηλή, ούτε κοντή. Εινε καλοκαμωμένη, έχει μικρούς πόδας, χείρας παιδιου, κόμην ξανθήν άμαυράν άφθονον, χρώμα κρίνου και ρόδων, χαρακτηριστικά λεπτότατα, οδόντας ως μαργαριτάρια, μικράν εύμορφην μύτην και όφθαλμούς με χρώμα θαλάσσης, οι όποιοι σε βλέπουν με θάρρος, χωρίς βεμβασμούς, χωρίς πλαστήν δειλιαν, με άφέλειαν και ειλικρίνειαν, οι όποιοι άρέσουν και σε κερδίζουν άμέσως. Δέν έχει τίποτε έπαρχιωτικόν, και οι τρόποι της εινε εξαίρετοι, διότι ακριβώς προσπαθεί νά μήν εινε. Η ένδυμασία της πτωχή, αλλά με πολλήν καλλαισθησίαν τέλος πάντων πάν ό,τι έφοβούμην και τίποτε άφ' όσα έφοβούμην, δηλαδή ή ώραϊότης ή όποια μ' ένέπνεε δυσπιστίαν και καμμία προσποίησης και άπαίτησις, αι όποιαι ήδύνατο νά δικαιολογήσουν τήν δυσπιστίαν αύτήν. Έκτός δέ τούτου φωνή και προφορά, άτινες καθιστώσι τήν άνάγνωσίν της άληθινήν μουσικήν, ικανότης μουσική έκτακτος, και ύπερ πάντα ταύτα όλα τά πρόδηλα χαρακτηριστικά του πνεύματος, τής λογικής, τής φρονήσεως και τής αγαθότητος... τόσοں ώστε έσυμπάθησα εύθυσ και συνεκινήθη έν τής άφοσιώσεως της προς πτωχήν οικογένειαν, εις τήν όποιαν είδα ότι θυσιάζεται, κ' έλησμόνησα τά περι οικονομίας σχεδιά μου και τής ύπεσχήθην ούδ' έγω δέν ήξεύρω τί.

— Έκαμε συμφωνίας λοιπόν; ήρώτησεν ο μαρκησίας.

— Τούναντιόν, έδέχετο ό,τι είχα άποφασίσει νά τής δώσω.

— Τότε έκαμες κάλλιστα μητέρα, και είμ' εύτυχής ότι εύρες τέλος πάντων σύντροφον άξίαν σου. Έκράτησες παραπολύ τήν λαίμαργον εκείνην και ύψηλήν γεροντοκόρην, ή όποια σου έπροξένει τόσοں άγανάκτησιν, και θά είχες άδι-

κον νά ύπολογίσης τήν δαπάνην, όταν πρόκειται νά τήν άντικαταστήσης δι' ενός θησαυρού.

— Ναί, ύπέλαβεν ή μαρκησία, αυτό με λέγει και ο άδελφός σου. Ούτε σύ ούτε αύτός, αγαπητά μου τέκνα, δέν θέλετε νά λογαριάσετε, και φοβούμαι ότι πολύ έδιάσθη εις αύτήν μου τήν συμφωνίαν, όσσην εύχαριστήσιν και άν μου προσενεί.

— Η εύχαριστήσις αύτή σου ήτο αναγκαια, ειπε ζωηρώς ο μαρκησίας, και τόσοں όλιγώτερον πρέπει νά τήν συλλογίζεσαι, όσον τό άπεφασίσεις μάλιστα χάριν αγαθοεργίας.

— Τό ύμολογώ, άλλ' ύσως έσφαλα, άπήντησεν ή μαρκησία περιφροντίς δέν έχει κανείς πάντοτε τό δικαίωμα νά αγαθοεργή.

— Ω, μητέρα! άνερώνησεν ο υίός μετ' αγανακτήσεως συνάμα και λύπης, άν καταντήσης νά στερηθής τήν χαράν τής έλεημοσύνης, πολύ φοβιρόν θά ήνε τό κακόν τό όποιον έκαμα.

— Κακόν; σύ; τί κακόν; ύπέλαβεν ή μητέρα έκπληκτος και άνήσυχος. Σύ ποτέ σου δέν έκαμες κακόν, αγαπητέ μου υίέ.

— Συγχώρησόν με, ειπεν ο μαρκησίας συγκεκινημένος πάντοτε. Έπραξα έγκλημα τήν ήμέραν, καθ' ήν ύπεχρεώθη, έν σεβασμού προς σε, νά πληρώσω τά χρέη του άδελφού μου.

— Σιώπα! άνερώνησεν ώχρϊώσα ή μαρκησία. Άς άρήςωμεν αύτήν τήν ύμιλίαν δέν θά συμφωνήσωμεν.

Και έτεινε τās χείρας της προς τόν μαρκησίον. ίνα μετριάση τήν άκουσίαν πικρίαν τής άπαντήσεως της. Έκείνος δέ τās ήσπάσθη και άπεσύρθη μετά τινος στιγμάς.

Τήν έπαύριον ή Καρολίνα Σαιν-Ζενέ εξήλθεν ίνα βίψη εις τό ταχυδρομείον τήν χρηματοφόρον έπιστολήν ήν έστέλλεν εις τήν άδελφήν της και ίδη τά όλίγα πρόσωπα, μεθ' ών από του βήθους τής έπαρχίας της είχε διατηρήσει σχέσεις. Ησαν παλαιοί φίλοι τής οικογενείας της, ος δέν εύρεν άλλ' άρθηκεν εις αύτούς τό όνομά της χωρίς τής διευθύνσεως της, άφου δέν έμελλε πλέον νά έχη ίδίαν κατοικίαν. Και ήσθάνθη μεν λύπην τινά, ότι διετέλει ούτω άστεγος και προσρητημένη ούτως ειπείν εις οικον ξένον, αλλά δέν έσκέφθη και πολύ περί τής τύχης της. Έκτός ότι άπόρριαν είχε νά διώξη του πνεύματος της πάσαν μελαγχολίαν παράγουσαν εις άποθάρρυναν, δέν ήτο δειλού χαρακτήρος, και ουδέμια δοκιμασία, όσα δυσάρεστος και άν ύπέρξεν, δέν είχαν έμπνεύσει εις αύτήν ιδέας άπελπιστικάς. Υπήρχεν έν τώ όργανισμώ αύτης ζωτικότης έκτακτος και πυρετώδης δραστηριότης, τοσούτω μάλλον άξιοπαρατήρητος όσα συνείετο προς μεγίστην πνεύματος ήρεμίαν και παράδοξον προσωπικήν άμεριμνησίαν. Ο εξαίρετικός ούτος χαρακτήρ θέλει αναπτυχθή και εξηγηθή έν τή συνεχεί τής ήμετέρας διηγήσεως, όσον τό

δυνατόν· άλλ' εινε αναγκαϊόν νά ένθυμηται ο αναγνώστης τούτο, όπερ άλλως πάντες γνωρίζουσιν, ότι δηλαδή ουδείς δύναται νά εξηγήση έντελώς μηδέ νά δηλώση άπολύτως τόν χαρακτήρα άλλου ανθρώπου. Έκαστον άτομον έχει ένδόμυχόν τι μυστήριον ισχύος ή αδυναμίας, όπερ τοσούτω μάλλον άδυνατεί ν' άποκαλύψη όσα και αυτό τό ίδιον τό άγνοεί. Η άνάλυσις πρέπει νά φαινεται έπαρκής ύσάκις πλησιάζει εις τήν άλήθειαν δέν δύναται όμως νά συλλάβη αύτήν αύτόφωρον, χωρίς ν' άρφή άτελή ή σκοτεινή άποψίν τινα οϊκνδήποτε του αιωνίου προβλήματος τής ψυχής.

Β'

Η Καρολίνα ήτο ότε μεν παιδρά ότε δε κατητής, περιεργωμένη κατάμονος, πεζή ή επί λεωφορείου, τούς εύρείς εκείνους Παρισίους, όπου είχε ανατραφή έν εύπορία, και ος είχε καταλίπει κατεστραμμένη έντελώς και άπελπις περί του μέλλοντος, ακριβώς καθ' ήν στιγμήν θάλλει εύανθής ο βίος. Άς άφηγηθώμεν έν όλίγοις, ίνα μη τά έπαναλάβωμεν πλέον, τά σοβαρά μεν αλλά και άπλούστατα γεγονότα, άτινα συνώψισεν αύτη προς τήν μαρκησίαν Βιλλεμερ.

Ητο κόρη εύπατρίδου τής κάτω Βρετάνης, κατοικούντος περί τό Βλοά, και δεσποινίδος τινος Δέ Γραζάκ, καταγομένης έν του Βελαί. Η Καρολίνα μόλις έγνωρίσε τήν μητέρα της. Η κυρία Σαιν Ζενέ άπέθανε τό τρίτον από του γάμου της έτος, κατά τόν τοκετόν τής Καμίλλης, λαβούσα τήν ύπόσχεσιν τής Ιουστίνης Λανιών ότι ήθελε παραμείνει έτη πολλά πλησίον των τέκνων της.

Η Ιουστίνη Λανιών, σύζυγος του Πεύρακ, ήτο βωμαλέα και αγαθή χωρική του Βελαί, συγκατένευσε δέ νά μείνη όκτώ έτη παρ' τώ Κ. Σαιν-Ζενέ. Είχε θρέψει τήν Καρολίαν, είτα δέ έπέστρεψεν εις τήν οικογένειάν της, κ' έπανήλθε πάλιν ίνα δώση τό γάλα του δευτέρου της τέκνου εις τήν δευτέραν θυγατέρα τής αγαπητής της κυρας. Χάρις εις αύτήν, ή Καρολίνα και ή Καμίλλη άπήλαυσαν τής θεραπείας και των θωπειών δευτέρας μητρός. Άλλ' ή Ιουστίνη δέν ήδύνατο νά λησμονήση τόν σύζυγον και τά τέκνα της. Ηναγκάσθη τέλος νά έπιστρέψη εις τόν τόπον της, και ο Κ. Σαιν-Ζενέ έφερε τās θυγατέρας του εις Παρισίους, όπου άνετράφησαν έντός ενός των περιλαλήτων τότε μοναστηρίων.

Έπειδή δέ δέν ήτο τόσοں πλούσιος ώστε νά ζή έν Παρισίαις, έμίσθωσεν εκεί μικρόν κατάλυμα και ήρχετο δις του έτους, τό Πάσχα και τās διακοπάς. Ησαν δέ άληθώς αι έπισκέψεις αύται αι διακοπάι του αγαθού άνδρός. Οικονομϊών όλον τό έτος, έταμίευεν ίνα σπαταλήση χάριν των θυγατέρων του κατά τās ήμέρας εκείνας πατρι-

αρχικής ἀληθῶς ἀγαλλιᾶσεως. Περίπατοι τότε, καὶ συναυλῖαι, καὶ ἐπισκέψεις μουσείων, καὶ ἐκδρομαὶ εἰς τὰς βασιλικὰς ἐπαύσεις, καὶ γεύματα ἐκλεκτά, καὶ διασκεδάσεις πατρικαὶ μὲν καὶ ἀφελεῖς ἀλλὰ καὶ ἀφρονέσταται συγχρόνως. Ὁ ἀγαθὸς ἀνὴρ ἐλάτρευε τὰς θυγατέρας του, ὠραιοτάτας ἀμφοτέρως ἀλλὰ καὶ ἀγαθωτάτας ἐπίσης. Ἡ ἐρωτοτροπία του ἦτο νὰ περιάγῃ αὐτὰς περικόσμως, ὠραιοτέρας καὶ φαιδροτέρας τῶν νεοκόπων ἐσθῆτων καὶ ταινιῶν-των, καὶ νὰ τὰς ἐπιδεικνύῃ ὑπὸ τὸν ἥλιον καὶ τὰ φῶτα τῶν ἀκτινοβόλων Παρισίων, ὅπου ὀλίγους μὲν ἀνθρώπους ἐγνώριζεν ἀλλ' ἐξέτιμα τὰ βλέμματα τοῦ πρώτου τυχεύοντος διαβάτου πολὺ πλέον ἢ οἰονδήποτε τῆς ἐπαρχίας του πανηγυρισμόν. Τὸ ὄνειρόν του ἦτο νὰ καταστήσῃ παρισινὰς, ἀληθεῖς παρισινὰς τὰ δύο ἐκείνα χαριέστατα πλάσματα. Ἦτο ἔτοιμος νὰ δαπανήσῃ πρὸς τοῦτο ὑλόκληρον τὴν περιουσίαν του, καὶ τὴν ἐδαπάνησε.

Ὁ ἀκαταμάχητος οὗτος ἔρωσ τῆς παρισινῆς ἀβροδιαίτης ἦτο μοῖρα παράδοξος, εἰς ἣν ὑπέκυπτον, πρὸ τινῶν ἐτι ἐτῶν, οὐ μόνον οἱ πλείστοι τῶν εὐπόρων ἐπαρχιωτῶν ἀλλὰ καὶ ὀλόκληροι κλάσεις κοινωνικαί. Πᾶς ὅπως οὖν μορφωμένος ἀλλοδαπὸς μέγα πλοῦτος ὄρμα πρὸς τοὺς Παρισίους ὡς ὁ ἐν διακοπαῖς σχολάζων μαθητὴς, κατέλειπεν αὐτοὺς ἐν ὁδῷ καὶ ἠσυχολεῖτο ἐν τῇ πατρίδι του τὸν ὑπόλοιπον χρόνον πῶς ν' ἀποκτήσῃ τὸ διαβατήριον δι' οὗ νὰ ἐπανέλθῃ καὶ πάλιν ἐκεῖ. Σήμερον ἐτι, ἂν δὲν ἦσαν τοσοῦτον αὐστηροὶ οἱ νόμοι, οἱ καταδικάζοντες τοὺς Ῥώσους νὰ ζῶσιν ἐν τῇ Ῥωσίᾳ καὶ τοὺς Πολωνοὺς ἐν τῇ Πολωνίᾳ, κολοσσιαῖαι περιουσίαι θὰ ἤρχοντο νὰ καταποντισθῶσιν ἢ μία μὲ τὴν ἄλλην εἰς τὰς ἡδονὰς τῶν Παρισίων.

Αἱ δεσποινίδες Σαίν-Ζενὲ διαφόρως ὠφελήθησαν ἐκ τῆς ἀθρᾶς αὐτῶν ἀνατροφῆς. Ἡ Καμίλλη, νεωτέρα καὶ ὠραιοτέρα τῶν δύο — ὅπερ δὲν ἦτο μικρὸν πρᾶγμα — ἐμεθύσθη ὡς ὁ πατήρ της, εἰς ἃν ὠμοίαζε τὴν τε μορφήν καὶ τὸν χαρακτήρα. Ἠγάπησεν ἐμπαθῶς τὴν πολυτέλειαν καὶ οὐδέποτε ἐφαντάσθη, ὅτι ὁ βίος της ἠδύνατο ν' ἀπολήξῃ εἰς πενίαν. Ἡ πία, φιλόστοργος, ἀλλὰ μετρίως νοήμων, οὐδὲν ἄλλο ἔμαθεν ἢ νὰ ἦνε θυγάτηρ ἐντελής, κατὰ τε τὸ ἦθος καὶ τὴν ἐνδυμασίαν καὶ τοὺς τρόπους. Ἐπιστρέφουσα εἰς τὸ μοναστήριον μετὰ τὰς διακοπὰς, ἐτήκετο ὑπὸ πόθου τρεῖς ὅλους μῆνας, εἰργάζετο κἄπως τρεῖς ἄλλους πρὸς εὐχαρίστησιν τῆς ἀδελφῆς της, ἠτις τὴν ἐπέπληττε, καὶ τὸν ὑπόλοιπον χρόνον ὠνειρεύετο τὴν ἐπιστροφὴν τοῦ πατρὸς της καὶ τὰς διασκεδάσεις.

Ἡ Καρολίνα ὠμοίαζε μᾶλλον τὴν μητέρα της, ἠτις ἦτο γυνὴ δραστηρία καὶ σοβαρὰ. Ἦτο ἐν τούτοις φαιδρὰ καὶ ἀπῆλαυε τῶν ἀπὸ τῆς ἐλευθερίας διασκεδάσεων μετὰ πολὺ πλείονος ζω-

ρότητος ἢ ἡ ἀδελφῆ της. Ἐσπευδε πλείοτερον αὐτῆς νὰ ὠφελήθῃ ἐκ τοῦ στολισμοῦ, τῶν περιπτῶν καὶ τῶν θεαμάτων, ἀλλ' ἀπῆλαυεν αὐτῶν πάντῃ διαφόρως. Ἦτο ἀπείρως νοημονεσττέρα τῆς Καμίλλης, εἶχε δὲ νοημοσύνην οὐχὶ καλλιτεχνικῶς δημιουργόν, ἀλλὰ προσιτὴν καὶ εὐαίσθητον εἰς τὰς ἀληθεῖς ἐκδηλώσεις τῆς τέχνης. Εἶχεν ἐμφυτον γεννωμένην τὸ τάλαντον νὰ ἐκφράζῃ δεξιῶς καὶ περιφανῶς τὴν ξένην διάνοιαν. Ἀπήγγελλε τὴν ποίησιν καὶ ἀνεγίνωσκε τὴν μουσικὴν μετὰ καταπληκτικῆς νοημοσύνης. Ἐλάλει ὀλίγα, κάλλιστα πάντοτε καὶ μετὰ σαφηνείας ἀποκλειούσης πᾶσαν ἀνάπτυξιν. Ὅσακις δὲ ἡ ἀνάπτυξις παρείχετο αὐτῇ ὑπὸ τοῦ βιβλίου ἢ τῆς μουσικῆς, περιέβαλλε διὰ νέας αἰγλῆς τὴν γραπτὴν ἔνοιαν. Ἐφαινετο οἰονεῖ τὸ ἀναγκαῖον τῆς μεγαλοφυΐας ὄργανον, μεγαλοφυΐα καὶ αὐτῇ ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς ἐρμηθείας, ἂν ἡ μεγαλοφυΐα αὐτῆ εἶχεν ἀναπτύχθῃ προσηκόντως.

Δὲν ἀνεπτύχθη ὅμως. Ἡ Καρολίνα εἶχεν ἀρχίσει δεκαετίς τὴν ἀνατροφὴν της, διέκοψε δὲ αὐτὴν ἐπτὰ καὶ δεκαετίς. Ἰδοὺ τί εἶχε συμβῆ. Ὁ κ. Σαίν-Ζενέ, ἔχων πρόσθετον ἐτήσιαν δώδεκα μόλις χιλιάδων φράγκων, ὄνειρευόμενος δὲ μέλλον τῶν θυγατέρων του ἄξιον τῆς καλλονῆς αὐτῶν, εἶχε παρασυρθῆ ἐν οἰκτρᾷ ἀπλότητι εἰς κερδοσκοπίας, αἰτίνας ἐμελλον νὰ τετραπλασιάσῃσιν τὴν περιουσίαν του, ἀλλὰ τὴν κατεβρόχθισαν ἐν μιᾷ στιγμῇ.

Ἡμέραν τινὰ ἦλθεν ὠχρὸς καὶ ὡσεὶ ἐμβρόντητος νὰ ζητήσῃ τὰς θυγατέρας του ἐν Παρισίοις. Ἀπήγαγεν αὐτὰς εἰς τὸν μικρὸν ἐπαρχικὸν του πύργον, χωρὶς νὰ εἴπη τι, καὶ προσποιούμενος μόνον ὅτι εἶχεν ὀλίγον πυρετόν. Ἐκεῖ ἐτάκη ἐπὶ τρεῖς μῆνας καὶ ἀπέθανε τέλος ἐκ τῆς λύπης, ἐξομολογηθεὶς τὴν καταστροφὴν του εἰς τοὺς δύο μέλλοντας γαμβρούς του, διότι ἄμα τῇ ἐμφανίσει τῶν δεσποινίδων Σαίν-Ζενέ ἐν Βλοά, πολλοὶ μνηστῆρες εἶχον παρουσιασθῆ, καὶ δύο μεταξὺ ἄλλων γινόμενοι δεκτοί.

Ὁ μνηστῆρ τῆς Καμίλλης ἦτο ὑπάλληλος, ἐντιμὸς ἀνὴρ, καὶ εἰλικρινῶς ἀγαπῶν αὐτὴν. Τὴν ἐνυμφεύθη ὅπως δῆποτε. Ὁ τῆς Καρολίνας ἦτο κτηματίας. Ἐσκέφθη ὠριμώτερον, προυφασίσθη τὴν θέλησιν τῶν γονέων του καὶ ἀπεσύρθη. Ἄλλ' ἡ Καρολίνα ἦτο γενναία. Ἡ ἀδελφῆ της, ἀσθενεσττέρα, θ' ἀπέθνησκεν ἀπὸ τὴν λύπην της, δι' αὐτὸ καὶ δὲν ἐγκατελείφθη. Ἡ ἀδυναμία εἶνε πολλάκις μᾶλλον σεβαστὴ τῆς δυνάμεως. Ἡ ἠθικὴ ἰσχύς εἶνε τι ἀόρατον, συντριβόμενον ἐν σιγῇ καὶ ἀπαρτήρητον. Ὁ φόνος τῆς ψυχῆς οὐδὲν καταλείπει ἔχνοσ. Δι' αὐτὸ οἱ μὲν ἰσχυροὶ κακοπαθοῦσι πάντοτε, οἱ δὲ ἀσθενεῖς πάντοτε ἐπιπλέουσιν.

Εὐτυχῶς ἡ Καρολίνα δὲν εἶχεν ἀγαπήσει ἐμπαθῶς. Εἶχε μὲν αἰσθανθῆ συμπάθειάν τινα ἢ

καρδία της, ἀλλ' ἡ μυστηριώδης μελαγχολία καὶ ἡ δεινυμένη ἀσθένεια τοῦ πατρὸς της ἀπησχόλησαν αὐτὴν ἐντὸς ὀλίγου τοσοῦτον ὥστε δὲν ἠδύνατο νὰ σκεφθῆ πολὺ περὶ τῆς ἰδίας της εὐτυχίας. Ὁ ἔρωσ εὐγενοῦς κόρης εἶνε ἄνθος θάλλον ὑπὸ τὸν ἥλιον τῆς ἐλπίδος· ἀλλὰ πᾶσα προσωπικὴ ἐλπίς τῆς Καρολίνας ἐσβέσθη ὅτε εἶδε ταχέως σθίνουσαν τὴν ζωὴν τοῦ πατρὸς της· τὸν μνηστῆρά της δὲν ἐθεώρησε πλέον ἢ ὡς φίλον συγκατανεύοντα νὰ συγκλαύσῃ μετ' αὐτῆς. Ἡσθάνθη πρὸς αὐτὸν εὐγνωμοσύνην καὶ ὑπόληψιν, ἀλλ' ἡ λύπη της ἀπέπνιξε τὴν μέθην καὶ τὸν ἐνθουσιασμόν, καὶ τὸ πάθος δὲν ἀνεπτύχθη.

Ἡ ἐγκατάλειψις ἐπομένως τὴν προσέβαλε μᾶλλον ἢ τὴν κατέβαλε. Τοσοῦτον ἠγάπα τὸν πατέρα της καὶ τοσοῦσον βαθέως ἐλυπήθη ἐπὶ τῇ ἀπώλειᾳ του, ὥστε ἡ ἀπώλεια τοῦ ἰδίου της μέλλοντος τῇ ἐφάνη δευτερεύουσα ὄλος λύπη. Οὐδὲν ἐξεδήλωσε πείσμα, ἀλλὰ συνησθάνθη βαρέως τὴν ὕβριν· καίτοι δὲ ἐξεδικήθη διὰ τῆς ἀόριστον τινι μνησικακίαν κατὰ τῶν ἀνδρῶν, ἠτις ἐθωράκισεν αὐτὴν κατὰ πάσης εὐπιστίας πρὸς τὸν ἔρωτα ἢ πρὸς τὰς κολακείας, ὅσαι ἀπεινοῦντο εἰς τὴν καλλονὴν της, μέχρι τῆς ἡλικίας, καθ' ἣν εὐρίσκομεν αὐτὴν σήμερον θεραπευμένην ἐντελῶς, γενναίαν καὶ νομίζουσαν καλῇ τῇ πίστει ὅτι εἶνε ἀπρόσιτος εἰς οἰονδήποτε ἐρωτικὸν γόητρον.

Περιττόν εἶνε νὰ διηγηθῶμεν πῶς παρήλθον τὰ μεταξὺ ἔτη. Πάντες γνωρίζουσιν, ὅτι ἡ ἀπώλεια μικρᾶς ἢ μεγάλης περιουσίας δὲν εἶνε γεγονός συντελούμενον ὁρατῶς ἐντὸς μιᾶς ἡμέρας. Προσπαθεῖ τις νὰ ἐπιτύχῃ ἀναβολὰς παρὰ τῶν δανειστῶν, νομίζει ὅτι δύναται νὰ σώσῃ ὀλίγα τινα κανάγια, ὑφίσταται πολλὰς ἀβεβαιότητας, ἐκπληξεί, ἀπογοητεύσει, μέχρις οὗ βλέπων ματαιούμενον τὸν ἀγῶνα, ἀποδέχεται οὕτως ἢ ἄλλως τὴν πραγματικότητα. Ἡ Καμίλλη κατεβλήθη μεγάλως ἐκ τῆς συμφορᾶς αὐτῆς, ἢ μέχρι τῆς τελευταίας στιγμῆς δὲν ἐπίστευεν· ἀλλ' ἦτο ἤδη νυμφευμένη καὶ δὲν ἠσθάνθη πράγματι τὴν πενίαν. Ἡ Καρολίνα, προνοητικώτερα, ἠσθάνθη ὀλιγώτερον κατὰ τὸ φαινόμενον τὴν παντελῆ ἀπορίαν, εἰς ἣν κατ' ἀνάγκην περιῆλθεν. Ὁ γαμβρὸς της δὲν ἠθέλησε νὰ γίνῃ λόγος περὶ χωρισμοῦ, καὶ προσέφερεν εἰς αὐτὴν γενναίως τὴν εὐπορίαν τῆς οικογενείας του· ἀλλ' ἐκείνη ἠσθάνθη πάραυτα ὅτι ὁ βίος της ἦτο κατεστραμμένος, καὶ ἡ ὑπερφάνειά της ἠῤῥξεν ἐκ τούτου. Βλέπουσα ὅτι ἡ ἀδελφῆ της ἐστερεῖτο τάξεως καὶ ἐργατικότητος, καὶ ὅτι κατ' ἔτος σχεδὸν ὑφίστατο τὰς ἐκ νέου τοκετοῦ ὠδύνας καὶ μερίμνας, ἐγένετο ἡ οἰκονόμος τῆς οἰκίας, ἡ παιδαγωγὸς τῶν τέκνων της, ἡ πρώτη ἐν λόγῳ ὑπηρέτρια τοῦ οἴκου, καὶ τὴν βραβεῖαν αὐτὴν λειτουργίαν ἐξεπλήρου μετὰ τοσαύτης χάριτος, εὐθυκρισίας καὶ προθυμίας,

ὥστε καθίστα πάντας περὶ αὐτὴν εὐτυχεῖς, καὶ ἀπέδιδε πολλαπλάσια ὅσον ἐλάμβανεν. Ἐπῆλθεν ἔπειτα ἡ ἀσθένεια καὶ ὁ θάνατος τοῦ γαμβροῦ της, χρέη τινὰ καθυστεροῦντα, ἅτινα οὗτος εἶχεν ἀποκρύψει, ἐλπίζων νὰ κατορθώσῃ τὴν ἐκ τοῦ μισθοῦ του βαθμηδὸν πληρωμὴν των, καὶ ἀπλῶς εἰπεῖν ἡ παντελής πενία, ἡ φρίκη καὶ ἀπόγνωσις τῆς νεαρᾶς χήρας.

Εἶδεν ἤδη ὁ ἀναγνώστης, ὅτι ἡ Καρολίνα ἐδίστασεν ἐπὶ τινα χρόνον, φοβουμένη ἀφ' ἐνὸς νὰ καταλίπῃ ἀβούρητον τὴν ἀδελφὴν της καὶ ἐπιθυμοῦσα ἀφ' ἐτέρου νὰ σώσῃ αὐτὴν διὰ τῆς ἐργασίας της. Ἀνὴρ τις πλούσιος, οὐχὶ νέος οὐδ' ἐπίχαρις, ἐσυλλογίσθη αὐτὴν ὡς πρότυπον οἰκοδεσποίνης, κ' ἐπρότεινε νὰ τὴν νυμφευθῇ. Ἡ δὲ Καρολίνα ἠσθάνθη ἀορίστως, καὶ μετ' ὀλίγον ἀρκετὰ σαφῶς, ὅτι ἡ Καμίλλη ἐπεθύμει τὴν θυσίαν της αὐτῆν. Ἀπεφάσισε τότε νὰ θυσιασθῇ ἀλλὰ κατ' ἄλλον τρόπον. Ἦτο πρόθυμος νὰ δώσῃ τὴν ἐλευθερίαν της, τὴν ἀνεξαρτησίαν της, τὸν καιρὸν της· ἀλλ' ὑπελάμβανε ὑπερβολικὴν τὴν θυσίαν τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ σώματος αὐτῆς, ἵνα παράσχῃ περισσοτέραν κἄπως ὑλικὴν εὐημερίαν εἰς τὴν οἰκογένειαν. Ἐσυγχώρησεν εἰς τὴν μητέρα τὸν ἐγωισμόν τῆς ἀδελφῆς, καὶ χωρὶς κἂν νὰ φανῇ ὅτι τὸν ἐμάντευσε, ἀπεφάσισεν ὅτι εἴπομεν. Ἀφῆκε τὴν Καμίλλη ἐν μικρῷ ἐξοχικῷ οἰκίσκῳ, ὅστις εἶχε μισθωθῆ κατὰ τὰ περιχώρα τοῦ Βλοά, καὶ ἀνεχώρησεν εἰς Παρισίους, ὅπου γνωρίζομεν ἤδη πόσον καλῶς ὑπεδέχθη αὐτὴν ἡ κυρία Βιλλεμέρ, ἧς ἀπομένει ἡμῖν νὰ διηγηθῶμεν ἐπίσης ἐν ὀλίγοις τὴν ἱστορίαν.

Πᾶσα οἰκογένεια ἔχει τὴν πληγὴν αὐτῆς καὶ πᾶσα περιουσία τὸ ῥῆγμά της, δι' ὧν ἐκφεύγει τὸ αἷμα τῆς καρδίας καὶ ἡ ἀσφάλεια τῆς ὑπάρξεως. Ἡ εὐγενὴς οἰκογένεια Βιλλεμέρ εἶχεν ἀκόμητον σκώληκα τὰς παρεκτροπὰς τοῦ πρεσβυτέρου υἱοῦ τῆς μαρκησίας. Ἡ μαρκησία εἶχε νυμφευθῆ εἰς πρῶτον γάμον τὸν Δούκα Ἀλερίαν, ἰσπανὸν ἀλαζόνα, φοβερόν τὸν χαρακτήρα, ὅστις εἶχε καταστήσει αὐτὴν δυστυχιστάτην, ἀλλὰ τῇ ἀφῆκεν ὅμως, μετὰ πενταετῆ συμβίωσιν, μεγίστην περιουσίαν καὶ υἱὸν ἐρασιμώτατον, πρᾶον, νοήμονα, οὐτινος προσρισμὸς ἦτο νὰ καταστῇ ἐντελῶς ἄπιστος, βασιλικῶς σπάταλος καὶ οἰκτρῶς παράλυτος.

Νυμφευθεῖσα ἐκ νέου, τὸν μαρκησίον Βιλλεμέρ, γενομένη δὲ καὶ πάλιν μήτηρ καὶ χήρα, ἡ μαρκησία ἀπέκτησε φίλον ἀφωσιωμένον καὶ γενναῖον· ἦτο δὲ ὁ δεύτερος υἱὸς τῆς Οὐρβανός, αὐστηρὸς τῷ ἦθει ὅσον διεφθαρμένος ἦτο ὁ ἀδελφός του, καὶ ἱκανῶς ἀπὸ τοῦ πατρὸς του πλούσιος, ὥστε νὰ μὴ λυπῆται διὰ τὴν ἀνέχειαν τῆς μητρὸς του, διότι καθ' ἣν ἐποχὴν γνωρίζομεν τὰ τρία ταῦτα πρόσωπα ἡ μαρκησία οὐδὲν σχεδὸν πλέον εἶχε, χάρις εἰς τὸν βίον, ἃν εἶχε διαγάγει ὁ νεαρὸς δούξ.

Εἶχεν οὗτος τότε τριάκοντα ἐξ ἑτῶν ἡλικίαν συμπληρωμένην, ὃ δὲ μαρκήσιος τριάκοντα τριῶν. Ἡ δούκισσα Ἀλεξία δὲν ἐβράδυνεν, ὡς βλέπει τις, νὰ μεταβληθῆ εἰς μαρκησίαν Βιλλεμέρ. Οὐδεὶς δὲ ἐπὶ τούτῳ τὴν κατέκρινε. Τὸν δεύτερον σύζυγόν της ἠγάπησε περιπαθῶς· λέγεται μάλιστα, ὅτι εἶχεν ἀγαπήσει αὐτόν, ἀκατακρίτως ἐννοεῖται, πρὶν ἢ γείνη χήρα τοῦ πρώτου. Ἡ μαρκησία ἦτο φύσις γενναία καὶ ἱκανῶς ἐξημμένη. Ὁ δὲ πρόωρος θάνατος τοῦ δευτέρου ἀνδρός της κατέστησεν αὐτὴν σχεδὸν παράφρονα ἐπὶ ἐν ἡ δύο ἔτη ἀπομονωθεῖσα, οὐδένα πλέον ἠθέλησε νὰ βλέπῃ, καὶ ἀπεξενώθη καὶ αὐτὰ της τὰ τέκνα· τοῦτο δὲ βλέπουσαι αἱ οἰκογένειαι τῶν δύο της ἀποθανόντων συζύγων ἐσκίεθησαν ν' ἀπαγορεύσωσιν αὐτὴν καὶ νὰ μεριμνήσωσι περὶ τῆς ἀνατροφῆς τῶν υἱῶν της. Τότε συνῆλθεν αἴφνης ἡ μαρκησία· ἡ φύσις ἀντίδρασεν, ἡ ψυχὴ της ἐγαλνίασεν, ἡ μητρότης ἐξηγέρθη, καὶ ἡ περιπαθὴς κρίσις καθ' ἣν ἐνηγαλίσθη πάλιν καὶ ἐθώπευσε κλαίουσα τοὺς δύο της υἱούς, ἀπέδωκεν αὐτῇ καὶ λογικὸν καὶ θέλησιν. Ἀπέμεινε ἀσθενική, ἀνάπηρος, γραῖα πρὸ τῆς ὥρας, ἰδιότροπος ἐν πολλοῖς ἀλλ' ἐνεργὸς τὸ ἦθος μεγάλη τὸ αἶσθημα καὶ εὐγενὴς κατὰ τὰς σχέσεις αὐτῆς πρὸς τὸν κόσμον· τότε διεκρίθη τὸ πνεῦμά της, ὅπερ κοιμηθὲν ἐπὶ μακρὸν ὑπὸ τὴν ὀδύνην καὶ τὴν στοργὴν, ἀφύπνισθη καὶ κατεδείχθη ἐν τῇ καρτερίᾳ.

Τὰ ἀνωτέρω ἀρκούσιν εἰς ἀπεικόνισιν τῆς θέσεώς της. Ἀφίνομεν τῶρα εἰς τὴν Καρολίαν τὴν περὶ τῆς μαρκησίας καὶ τῶν δύο υἱῶν της κρίσιν.

(Ἔπεται συνέχεια).

ΠΙΝΑΞ ΤΩΝ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ ΦΥΟΜΕΝΩΝ ΕΥΛΩΩΝ ΦΥΤΩΝ

(Συνέχεια καὶ τέλος· ἴδε προηγούμενον φύλλον.)

Λαγομηλητὰ *Στύραξ* (Διοσκ.) *Styrax officinalis*, Lin.
Λαδζοχεριὰ *Ῥάμνος* (?) (Θεοφ.) *Rhamnus græca* Boiss et Rent.
Λάσσινα *Ἰξός*? τῶν ἀρχαίων. *Loranthus Europæus*, Lin.
Λαῦρος *Κήλαστρον* (Θεοφ.) *Hex aquifolium*, Lin.
Λαφόκλαδον *Σέσελι αἰθιοπικόν* (Διοσκ.) *Bupleurum fruticosum*, Lin.
Λεπτοκαρυὰ ἢ *Κορυλλία* *avellana* καὶ *colleptocaryua* *lurna*, Lin.
Λεύκα *Λεύκη* (Θεοφ.) *Populus alba*, Lin.
Ληόπρινο *Κήλαστρον* (Θεοφ.) *Plex aquifolium*, Lin.

Λίπα ¹⁾ *Φίλιρα* (Θεοφ.) *Tilia intermedia*, DC.
Λουτοσιὰ (Κρήτη) *Λόκιον* (Διοσκ.) *Berberis cretica*, Lin.

Λυγαρητὰ *Ἄγνος* (Θεοφ.) καὶ *λόγος* *Vitex agnus castus*, Lin.

Λυκόλουρος (Δωρίς) *Χαμελαία* (Διοσκ.) *Daphne Oleoides* Schreb.

Λωτόμηλα—καρπὸς λωτοῦ τοῦ δένδρου (Μελι-κοκκιᾶς).

Λωτός (ἐπαρχία Βόλου) *Λωτός τὸ δένδρον* (Θεοφ. καὶ Διοσκ.) *Celtis australis* ἢ κοινῶς *μελικοκκιᾶ* λεγομένη.

Μαμουκάλα (Μεσσηνία) *Κερκίς* (Θεοφ.) *Cercis siliquastrum*, Lin.

Μαυραγαρητὰ *Ῥάμνος*? (Θεοφ.) *Rhamnus græca* Boiss, et Reut.

Μαυροβέρι *Θωλυκράνεια* (Θεοφ.) *Cornus sanguina*, Lin.

Μαυρομουρητὰ *Συκαμηνία* ἀρχαίων *Morus nigra*, Lin.

Μελᾶ ἢ *Μελᾶς ἰξός* ἢ *ἰξία* τῶν ἀρχαίων. *Viscum album*, Lin.

Μέλιγος *Με.λια* (Θεοφ. καὶ Διοσκ.) *Fraxinus excelsior*, Lin. καὶ *F. ornus*, Lin.

Μεληκουκκῆ *Λωτός τὸ δένδρον* τῶν ἀρχαίων *Celtis australis*, Lin.

Μελιόγαυρος *Ὀστράα* καὶ *ὄστρυς* (Θεοφ.) *Ostrya carpinifolia*, Scop.

Μελιός *Με.λια* (Θεοφ. Διοσκ.) *Fraxinus excelsior* καὶ *ornus*, Lin.

Μεράδι (Εὐβοία) *Ἀρῆς ἡμερίς*? (Θεοφ.) *Quercus brachyphylla*, Ky.

Μερεχλητὰ (Τολοφῶν Δωρίδος) *Tamarix*.

Μηλητὰ *Μη.λία* τῶν ἀρχαίων *Pyrus Malus*, Lin.

Μηλοῖλατο *Πεύκη ἰδαία* (Θεοφ.) *Pinus Laricio* Poir.

Μηλόκεδρο *Βράθυ ἕτερον* (Διοσκ.) καὶ *Κεδρε-Μηλόκεθρο* *λάτη* *Juniperus foetidissima*, Willd.

Μικροκούκι *Λωτός τὸ δένδρον* (Θεοφ.) *Celtis australis*, Lin.

Μοσχρέλατο *Πεύκη ἰδαία* (Θεοφ.) *Pinus laricio* Poir.

Μοσχόττη *Ἐλαιαγνος* καὶ *Ἐλαία αἰθιοπική* (Διοσκ. κατὰ Σιθθόρπιον) *Elaeagnus angustifolia*, Lin.

Μοσχοστουβῆ (Κεφαλλην.) *Satureja cuneifolia* Tenor.

Μουζελητὰ (Κεφαλληνία) *Πορτικὴ Καρύα* ἢ

¹⁾ Σλαβικὴ λέξις ἐν χρήσει μόνον ἐν Πελοποννήσῳ καὶ σημαίνουσα ὅτι ἢ ἀντίστοιχος ἑλληνική.

Ἡρακλεωτικὴ Καρύα τῶν ἀρχαίων *Corylus avellana*, Lin.

Μουρζητὰ (Κεφαλληνία) *Crataegus*.

Μουρητὰ *Μορέα* τῶν ἀρχαίων *Morus alba*, Lin.

Μουμουτζυλητὰ (Ἀττικὴ) *Κράταιγος* (Θεοφ.) *Crataegus monogyna*, Willd.

Μπαμπζίνα (Τολοφῶν Δωρίδος) *Νήριον* (Διοσκ.) *Nerium oleander*, Lin.

Μπερκετὰ *Crataegus pycnophylla*, Bois.

Μπλεζίνα *Κληματίς ἑτέρα* (Διοσκ.) *Clematis flammula*, Lin.

Μπουρμουτσελητὰ *Crataegus oxyacantha* πιθανῶς ἢ *Ὀξυάκαρα* τοῦ Διοσκορίδου.

Μπορίτσα ¹⁾ *Πεύκη ἰδαία* *Pinus Laricio* Poir.

Μυδαλητὰ *Ἀμυγδαλή* τῶν ἀρχαίων *Amygdalus Communis dulcis*, Lin.

Μυρσίνη *Μύρτος* ἀρχαίων *Myrtus communis*, Lin.

Μυρτητὰ *munis*, Lin.

Νιζάρο *Ἀρῆς φηγός*? (ἀρχαίων) *Quercus aegilops*, Lin. καὶ *Q. Macrolegis* Ky.

Νεροκάλυμνον *Κάλαμος* *Arundo donax*, Lin.
Νεροπλάτανος *Σφένδαμος γλεῖτος*? (Θεοφ.) *Acer platanoides*, Lin.

Ξυλοκρατητὰ *Κεραυεῖα* (Θεοφ.) *Ceratonia Siliqua*, Lin.

Ξυνομουρητὰ *Συκαμηνία* ἀρχαίων *Morus nigra*, Lin.

Ὀξυὰ *Ὀξυὰ* καὶ *Ὀξυή* (Θεοφ.) *Fagus sylvatica*, Lin.

Ὀξυάκανθα (Ἀττικὴ) *Κράταιγος* (Θεοφ.) *Crataegus monogyna*, Willd.

Ὀξυάκανθα (Κρήτη) *Λόκιον* (Διοσκ.) *Berberis cretica*, Lin.

Ὀρνός ἢ *Ἐρινεὸς* ἀρχαίων. *Ficus carica*, Lin. var. *caprificata* καὶ *caprificus insectifera* Gasp.

Ὀστράα (Πήλιον καὶ Λακωνία) *Ὀστράα* (Θεοφ.) *Ostrya carpinifolia*, Scop.

Ὀύβα (Τραπεζοῦς) *Ὀύη* καὶ *Ὀη* (Θεοφ.) *Sorbus domestica*, Lin.

Παλιούρι *Πα.λιουρος* ἀρχαίων. *Paliurus aculeatus*, Lin.

Πασχαλητὰ *Styrax vulgaris*, L.

Πεύκα *Πεύκη Παραλία* (Θεοφ.) *Pinus halepensis* Miller.

Πεύκος ἄγριος. *Πεύκη ἰδαία* (Θεοφ.) *Pinus Laricio* Poir.

¹⁾ Ἡ λέξις εἶνε σλαβικὴ ἐν χρήσει μόνον ἐν Γορτυνίᾳ καὶ σημαίνει ὅτι ἐν τῇ ἑλληνικῇ ἢ *Πεύκη* ἢ *ἰδαία*.

Πικροδάφνη *Νήριον* (Διοσκ.) *Nerium oleander*, Lin.

Πικρομυδαλητὰ *Ἀμυγδαλή* *πικρά* *Amygdalus Communis*, L. var. *amara*.

Πιπερητὰ *Schinus molle*, Lin.

Πιστακητὰ (Κεφαλλ.) *Πιστάκη* ἀρχαίων *Pistacia vera*, Lin.

Πλατάνα (Λακεδαίμων) *Πλάταρος* ἀρχαίων. *Platanus orientalis*, Lin.

Πλάτανος. *Πλάταρος* ἀρχαίων. *Platanus orientalis*, Lin.

Πολυκόμβι καὶ *Ephedra Campylopoda*. *C. Polycopos* a. Meyer.

Πορδαλητὰ. *Κοκκινγέα* (Θεοφ.) *Rhus cotinus*, Lin.

Πουρνάρι *Πρῖνος* ἀρχαίων *Quercus coccifera*, Lin.

Πουρνελητὰ *Prunus insititia*, Lin.

Πρινάρι. *Πρῖνος* *Quercus coccifera*, Lin.

Πριναρόδενδρο *Πρῖνος* ἀρχαίων *Quercus caliprinus*, Webb.

Πτελέα *Πτελέα* ἀρχαίων. *Ulmus campestris*, Lin.

Πυξάρι *Πύξος* ἀρχαίων *Buxus sempervirens*, Lin.

Ῥάμνος Ῥάμνος (Θεοφ. καὶ Διοσκ.) *Lycium mediterraneum* Dunal.

Ῥεῖκι Ἐρεική ἀρχαίων. *Erica arborea*, Lin. καὶ *E. verticillata* Forsk.

Ῥένια Ἀρῆς. *Quercus pedunculata* Hoffm.
Ῥιζάρι Ἐρυθρόδαρον ἀρχαίων. *Rubia tinctorum*, Lin.

Ῥοδακινητὰ *Persica vulgaris* Miller.

Ῥοδητὰ Ῥόα καὶ *Ῥοιὰ* (Θεοφ.) *Punica granatum*, Lin.

Ῥοδοδάφνη Νήριον (Διοσκ.) *Nerium Oleander*, Lin.

Ῥοδοδένδρον Νήριον (Διοσκ.) *Nerium Oleander*, Lin.

Ῥοιδητὰ Ῥόα καὶ *Ῥοιὰ* (Θεοφ.) *Punica granatum*, Lin.

Ῥοτσόκι Ἀρῆς. *Quercus pubescens*, Willd.

Ῥοῦδι *Rhus coriaria*, Lin.

Ῥουπάκι (Κεφαλληνία) *Ἀρῆς*. *Quercus sessiliflora* Sm.

Ῥωγδητὰ (Κεφαλληνία) *Ῥόα* καὶ *Ῥοιὰ* (Θεοφ.) *Punica granatum*, Lin.

Σάρωμα (Ἀθῆναι) *Anthyllis Hermaniae*, Lin.

Σβέντσα (Φθιώτις) *Κοκκινγέα* (Θεοφ.) *Rhus cotinus*, Lin.

Σέμα (Γύθειον) *Νήριον* (Διοσκ.) *Nerium Oleander*, Lin.

Σκαμνηά (Κεφαλληνία) *Morba* (Θεοφρ.) *Morus alba*, Lin.
 Σκίνος *Σχίνος* ἀρχαίων. *Pistacia Lentiscus*, Lin.
 Σκίντο (Όλυμπία) = Σκίνος.
 Σκλήθρα και Σκλήθρο } *Κλήθρα* (Θεοφρ.) *Alnus glutinosa* Willd.
 Σκυλόγαυρος *Όστρινς θήλεια* (Θεοφρ.) *Carpinus duinensis* Scop.
 Σμεουρηά *Βάτος* ὀρθοφυής (Θεοφρ.) *Rubus Idaeus*, Lin.
 Σουμάκι = φύλλα ξηρά του Ρουδίου *Rhus coriaria*, Lin.
 Σουμάκι *Ροῦς* (Διοσκρ. κατὰ Sibthorp) *Lonicera xylosteum*, Lin.
 Σουρβηά *Όη και Όη* (Θεοφρ.) *Sorbus domestica*, Lin.
 Σπάλαθος *Άσπάλαθος* (ἀρχαίων) *Calycotome villosa*, Link.
 Σπαλάχτρι (Δωρίς) *Άσπάλαθος* (ἀρχαίων) *Calycotome villosa*, Link.
 Σπαράγγι και Σπαράγγη } *Άσπάραγος* (Διοσκρ.) *Asparagus*.
 Σπάρτον } *Σπάρτιον* (Διοσκρ.) *Spartium junceum*, Lin.
 Σπάρτος }
 Σπιθήστρα *Κοκκυγέα* (Θεοφρ.) *Rhus cotinus*, Lin.
 Σπλόνος (Κεφαλληνία) *Euphorbia dendroides*, Lin.
 Στουρέκι *Στύραξ* (Διοσκρ.) *Styrax officinalis*, Lin.
 Στραφιληά (Ήλις και Όλυμπία) *Πεύκη ημερος* ή *πεύκη καινοφόρος* (Θεοφρ.) *Στέρόβιλος*? (Διοσκρ) *Pinus Pinea*, Lin. = ή κοινή *Κοκκωναρηά*.
 Στυρακηά *Στύραξ* (Διοσκρ.) *Styrax officinalis*, Lin.
 Συκηά *Συκη* (ἀρχαίων) *Ficus carica*, Lin.
 Σπάκια *Φλόμος ἀγρία* (Διοσκρ.) *Plomis fruticosa*, Sieb.
 Σπάκια (Κρήτη) *Νήριον* *Nerium Oleander*, Lin.
 Σφενδάμι *Σφένδαμος* (Θεοφρ.) *Acer*.
 Σχίνος *Σχίνος* (ἀρχαίων) *Pistacia lentiscus*, Lin.

Τοπόλι (4) (Λακωνία) *Populus tremula*, Lin.
 Τραπεζωνηά (Υπάτη) *Diospyros Lotus*, Lin.
 Τσαπουρηά (Δωρίς) *Σποδιας* (?) (Θεοφρ.) *Prunus spinosa*, Lin.
 Τσερόνκι *Άρδς*. *Quercus pubescens* Willd.
 Τσικνιδηά (Λακωνία) *Όρειπετελέα* (Θεοφρ.) *Ulmus effusa*, Lin.
 Τσίκουδα = καρπός Τερμίνθου *Pistacia terebinthus*, Lin.
 Τσικουδηά *Τέρμινθος* (Θεοφρ.) *Pistacia terebinthus*, Lin.
 Τρικοκκηά *Άνκιον* (Διοσκρ.) *Berberis cretica*, L.
 Τρικοκκηά *Κράταιγος* (Θεοφρ.) *Crataegus monogyna*, Willd.
 Τσάι ἑλληνικόν *Siderites*.
 Φελίκι *Φιλλυρέα* *Phillyrea*.
 Φελίκι (Κεφαλλ.) } *Φιλλυρέα* (Θεοφρ.) *Phillyrea*.
 Φιλύκι }
 Φιρικηά *Έλαιαγρος* *έλαια αιθιοπική* (Διοσκρ.) *Elæagnus angustifolia*, Lin.
 Φιστηκηά *Πιστάκη* (ἀρχαίων) *Pistacia vera*, L.
 Φλαμουρηά (1) } *Φιλυρα* (Θεοφρ.) *Tilia*.
 Φλαμοῦρι }
 Φλομιό (Κρήτη) *Φλόμος ἀγρία* (Διοσκρ.) *Phlomis fruticosa*, Lin.
 Φλομπρίτζα (δῆμος Δολόπων Εύρυτανίας) *Μίλος* (Θεοφρ.) *Taxus baccata*, Lin.
 Φουντοκηά (2) *Πορτικη Καρύα* ή *Ήρακλεωτικη Καρύα* (ἀρχαίων) *Coryllus avellana*, Lin.
 Φράξος *Μελλια* (Θεοφρ.) *Fraxinus excelsior*, Lin.
 Φροζυληά *Άκτη* (Θεοφρ.) *Sambucus nigra*, L.
 Φτεληά *Πτελέα* (Θεοφρ.) *Ulmus campestris*, Lin. και *U. nemoralis*.
 Φιλλουρηά *Φιλλυρέα* (Θεοφρ.) *Phillyrea*.
 Φιλουρηά (Άγιά) *Φιλυρα* (Θεοφρ.) *Tilia*.

ΔΡ. Ν. ΧΑΓΡΟΣ.

(1) Λέξις ολαυτική σημαίνουσα *Λεύκη*.
 (2) Λέξις τουρκική δηλούσα ότι ή λέξις *φιλυρα*.
 (3) και (4) Τουρκικαί ὀνομασίαι.

Η ΥΓΙΕΙΝΗ ΤΗΣ ΚΑΛΟΝΗΣ

[Έκ τῶν τοῦ Ἰταλοῦ Paolo Mantegazza]
 Συνέχεια· ἴδε σελίδα 223.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΕΤΑΡΤΟΝ

Τὸ ἔνδυμα εἶνε μέρος τῶν τοῦ σώματός μας. — Διάταγμα τοῦ Ἐρρίκου Β' βασιλέως τῆς Γαλλίας. — Γενική ὑγιεινὴ τῶν ἐδυμάτων. — Ἀποθίωσις τῆς *φλανέλλας*. — Βύμβας, ἴβον, κἀναβίς, μηλωταί. — Τὸ χροῖμα τῶν ὑφασμάτων. — Ἄξι τῆς λευκότητος καὶ φαντασιώδεις κίνδυνοι τοῦ ἐρυθροῦ. — Ὁ πῖλος καὶ οἱ δευτερότοκοι ἀδελφοὶ του. — Δερματίτις καὶ βροκάμισα. — Περιθωράκιον (μπούστος) καὶ αὐτὸ τοῦ βλάβει. — Ἐσόθρακα, περισκελίδες καὶ τὰ παρόμοια. — Χειράκτια. — Αἱ κάλτσαι καὶ μὴ ἀδυναμία τοῦ φραγκίσκου Πετράρχου. — Ὑγιεινὴ τοῦ ποδὸς τοῦ στρατιώτου. — Διάλογος περὶ ἐνωτίων.

L' abito non fa il monaco
 Τὸ ἔνδυμα δὲν κάμνει τὸν μοναχόν.
 Ἰταλικὴ παροιμία.
 L' abito fa il monaco
 Τὸ ἔνδυμα κάμνει τὸν μοναχόν.
 Ἀντιπαροιμία τοῦ συγγραφέως.
 Kleider glückselige erfindung!
 Ὁ ἐνδύματ, εὐτυχῆς ἐπινοήσις!
 Rubener.

La brute se couvre, le riche ou le sot se pare, l' homme élégant s'habille.
 Τὸ ζῶον καλύπτεται, ὁ πλούσιος ἢ ὁ μωρὸς στολιζεται, ὁ φιλοκαλὸς ἄνθρωπος ἐνδύεται.
 Balzac.
 La toilette est tout à la fois une science, un art, une habitude, un sentiment.
 Ὁ καλλωπισμὸς εἶνε συνάμα ἐπιστήμη, τέχνη, ἔξις, καλλιθεσία.
 Balzac.

Τὸ ἐνδύεσθαι δὲν εἶνε προνόμιον τοῦ σοφοῦ ἀνθρώπου, *Homo sapiens*. Καὶ αὐτὸς ὁ μεταξοκώλης κατὰ τινὰς στιγμὰς πολὺ σοβαρὸς καὶ ἐπισήμους τῆς ζωῆς του, ὅτε πρέπει νὰ μεταμορφώσῃ ἓνα πτωχὸν σκώληκα εἰς χαρίεσσαν καὶ ἐρωτὸλήπτον χρυσαλλίδα, ὑφαίνει τὸ ἔνδυμα ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ὀνομάζομεν *βύμβυκα*.
 Πολλὰ ἔντομα γινώσκουσι νὰ ὑφαίνωσιν ἐπενδύτας ζυλίνοισ, ψαθίνοισ, ἐξ ἀμμοκονίας, καὶ ὁ πονηρὸς σῆς κλέπτει ἀπὸ τὰ ὑφάσματα τῶν ἐνδύματων μας καὶ τῶν ἐπίπλων μας ἰστούς παντὸς χροῖματος, ὅπως προφυλάξῃ τὸ ἴδιον ἑαυτοῦ νεογνὸν ἀπὸ τὸ ψῦχος, ἀπὸ τὴν βροχὴν καὶ ἀπὸ τὰς ἄλλας μεταβολὰς τῆς ἀτμοσφαιρας.

Ὅμως μόνος ὁ ἄνθρωπος, τὴν ἀνάγκην νὰ σκεπάτῃ καὶ νὰ προφυλάξῃ τὸ δέριμα ἀπὸ τὰς μετεωρολογικὰς προσβολὰς, ἀνεβίβατεν εἰς ἑλκκληρον τέχνην πολλαπλασιάζουσαν ἐπ' ἀπειρον τὰς καλλονὰς του, καὶ μετασχηματίζουσαν αὐτὸν σχεδὸν εἰς τόσα πρόσωπα, ὅσα εἶνε τὰ περιβλήματα, δι' ὧν δύναται νὰ περιβληθῇ.

Ὑποθέτω μεταξὺ ἡμῶν τὸν πρῶτον φιλόσοφον τοῦ κόσμου, τὸν ἐπισημότερον καταφρονητὴν τῆς φιλοκαλίας καὶ τοῦ συρμού. Ἄλλ' ἤθελον νὰ ἴδω, ἐν οὗτος δεχόμενος κατὰ βραχὺ διάλειμμα χρό-

νου τὸν αὐτὸν ἄνθρωπον, ἐνδεδυμένον ὡς στρατηγόν, ὡς ἐργάτην, ἢ ὡς ἐπαίτην, δὲν ἤθελε δεχθῆ αὐτὸν κατὰ τρεῖς διαφόρους τρόπους, καὶ δὲν ἤθελε λάβει ἐξ αὐτοῦ τρεῖς διαφόρους ἐντυπώσεις.

Αἱ παροιμίαι ὅλων τῶν γλωσσῶν ἀποδεικνύουσι στεντορεῖα τῇ φωνῇ, τὴν μεγίστην σημασίαν τοῦ ἐνδύματος ἐπὶ τῶν συνηθειῶν, τῶν ἐθίμων, τῶν νόμων, τῆς ἠθικῆς, τῆς θρησκευτικῆς λατρείας, ἐπὶ παντὸς τέλος ἐφ' οὗ ὁ ἄνθρωπος δύναται νὰ σκεφθῇ καὶ νὰ ἐνεργήσῃ, ν' ἀγαπήσῃ καὶ νὰ μισήσῃ.

Οἱ Λατῖνοι ἔλεγον.
 Vis bone vestitus, pro vestibus esse peritus, creditur a mille, quamvis idiota sit ille.

Ἄρῃρ καλῶς ἐνδεδυμένος δύναται τὰ πιστευθῆ ἔξοχος ἄρῃρ, καὶ ἄν ἦρε ἡλίθιος.

Τὴν παροιμίαν ταύτην οἱ Σάρδοι ἐλευθέρως μετέφρασαν διὰ τῆς ἐξῆς ἄλλης παροιμίας:

Sor bestires component finzas s'ainu.

«Τὰ ἐνδύματα ἐπιδεικνύουν καὶ τὸν ὄρον.»
 Καὶ χωρὶς νὰ ἐξέλθωμεν τῆς Σαρδηνίας εὐρίσκομεν καὶ τὰς ἐξῆς παροιμίας.

Una bona cappa ogni male tappat.

«Μία καλὴ κάπα σκεπάζει κάθε κακόν.»
 Su bestire a geniu de totu, su mandigu a geniu meu.

«Τὸ ἔνδυμα κατὰ τὴν διάθεσιν τῶν ἀλλῶν, τὸ φαγητὸν κατὰ τὴν διάθεσίν μου.»

Ἡ τελευταία αὕτη παροιμία ἀνομολογεῖ τὴν παντοδυναμίαν τοῦ συρμού.

Τὸ ἔριον, ἡ μέταξα, ὁ βύμβας, αἱ μηλωταί, ὅλα ἐν γένει τὰ ὑφάσματα τὰ λαμβανόμενα ἀπὸ τὰ βασίλεια τῶν ζῶων καὶ τῶν φυτῶν, ἀφοῦ προσαρμοσθῶσιν ἐπὶ τοῦ σχήματος τοῦ σώματός μας καὶ ἔλθωσιν εἰς συνάφειαν πρὸς τὴν ἀνθρωπίνην ἐπιδερμίδα, συγχέονται μετὰ τῆς ἡμετέρας προσωπικότητος, ἀνθρωπίζονται, ἐὰν μοι ἐπιτρέπεται ἡ τολμηρὰ αὕτη ἔκφρασις. Καὶ ἀπὸ τῆς στιγμῆς ἐκείνης, ἡμεῖς ῥίπτοντες ἐν βλέμμα ἐπὶ τοῦ ἐνδεδυμένου ἀνθρώπου, ἀναγκάζομεθα νὰ περιλάβωμεν ἐν τῇ αὐτῇ θεῶ, τὸ ἀνάστημα καὶ τὰ ὑφάσματα, τὰς γραμμὰς τοῦ προσώπου καὶ τὸ κάλυμμα τῆς κεφαλῆς, τὴν κομψότητα τοῦ ἀναστήματος καὶ τὸ σχῆμα τοῦ ἐπιφορίου καὶ τῶν περισκελίδων.

Τὸ ὑπὸ τοῦ ἀνθρώπου φορούμενον ἔνδυμα γίνεταί πρᾶγμα ζῶν, τὸ ὁποῖον ἠμιλεῖ, κινεῖ τὴν χαρὰν ἢ τὴν λύπην, ὠθεῖ εἰς τὸν γέλωτα ἢ εἰς τὴν μελαγχολίαν, συνάμα δὲ ἐνδεικνύει τὸ φύλον, τὸν χαρακτῆρα, καὶ τὴν διάνοιαν τοῦ φέροντος αὐτό.

Δύνασθε διὰ τῶν τεχνασμάτων τῆς δραματικῆς τέχνης νὰ μεταμορφώσετε τὸν ἄδρα εἰς γυναικα, τὸν χωρικὸν εἰς ὑπουργόν, τὸν μόλις ψελ-

λίζοντα τὸ ἀλφάβητον εἰς φιλόσοφον. Ἄλλα ταῦτα εἶνε ψεῦδη ἀποδεικνύοντα πάντοτε τὴν παντοδυναμίαν τοῦ ἐνδύματος ἐπὶ τῶν πρώτων ἐντυπώσεων μας. Καὶ ἐὰν πάντες δύνανται νὰ φορέσωσιν οἰονόητετε ἐνδύμα προσαρμολογούμενον εἰς τὸ σῶμα των κατὰ μῆκος καὶ πλάτος, ὅμως δὲν δύνανται καὶ διὰ τοῦτο ἀπὸ μιᾶς στιγμῆς εἰς ἄλλην νὰ μάθωσι νὰ ἐνδύωνται ὡς στρατηγοί, ὡς ἱερεῖς, ὡς τηβενόφοροι καθηγηταί. Καὶ τοῦτο διότι ἐκτὸς τοῦ ὑφάσματος, ἐκτὸς τοῦ σχήματος τοῦ ἐνδύματος, ὑπάρχει καὶ ὁ τρόπος τοῦ φέρειν αὐτό, ὅστις εἶνε τέχνη ὑλόκληρος, γλώσσα ὑλόκληρος μὴ ἐκμανθανομένη εἰς μίαν ἡμέραν.

Χωρὶς τὸ ἐνδύμα, ἤθελεν ἐκλείπει ὑπὲρ τὸ ἡμισυ τῆς ἱστορίας τοῦ γυναικείου φύλου, καὶ μέγα μέρος τῆς ἱστορίας τῶν κοινωνικῶν τάξεων. Ἐντὸς τοῦ λουτροῦ ὁ βασιλεὺς καὶ ὁ θυρωρὸς εἶνε ἴσοι ἐνώπιον τῆς γυμνῆς φύσεως, καὶ πολλοὶ νόμοι ἐτόλμησαν νὰ ἐπιβάλλωσι κατὰ διαφόρους ἐποχὰς τοὺς τρόπους τοῦ ἐνδύεσθαι εἰς ἐκάστην τάξιν, ὅπως τηρητῆαι δεόντως σεβαστῆ ἡ κλίμαξ τῆς κοινωνικῆς ἱεραρχίας, καὶ ὅπως μὴ παραττηται διὰ κακοφανιών ἢ ἁρμονία τῶν Θεόνων, τῶν Δυνάμεων, τῶν Ἀγγέλων, τῶν Ἀρχαγγέλων καὶ τῶν Χερουβίμ.

Μεταξὺ χιλίων ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἐγγράφων κειμένων, ἀναγνώσατε ἐν περιεργότατον, τὸ ὅποιον τηρεῖται χειρόγραφον ἐν Παρισίοις ἐν τῷ Μουσείῳ τῶν Ἀρχαίων.

Εἶνε τοῦτο Διάταγμα τοῦ Ἑρρίκου Β' ἀπαγορευθῆναι εἰς τοὺς τεχνίτας καὶ εἰς τὰς συζύγους των νὰ φορῶσιν ἐνδύματα εὐγενῶν. Φέρει χρονολογίαν 17 Ἰουλίου 1549.

«*Ἡμεῖς, Βασιλεὺς τῆς Γαλλίας ἐλέω Θεοῦ, ἀπαγορευόμενοι διὰ τοῦ παρόντος, εἰς πάντας τοὺς τεχνίτας μηχανῶν, τοὺς χωρικοὺς, τοὺς μικροκτηματίας καὶ τοὺς ἐργάτας, νὰ φέρωσι περιβραχιόνια, περισκελίδας καὶ περιβραχιόδια πλατέα ἐκ σπρικοῦ. Ἐπειδὴ δὲ πολλοὶ κόραι τῆς μέσης τάξεως ἐνδύονται σχεδὸν ὡς δεσποινίδες, ἀπαγορευέται εἰς τὰς εἰρημέρας κόρας νὰ ἐνδύωνται ἄλλως ἢ ὡς ἀρμόζει εἰς τὴν τάξιν των, παρεκτὸς ἐὰν οἱ σύζυγοι αὐτῶν εἶνε ἐκ τῶν ἐχόντων τὸ δικαίωμα νὰ φέρωσι ξίφος ἢ ἐκ τῆς τάξεως τῶν Εὐγενῶν.*»

Ἡμεῖς σήμερον περιεγλώμην τὸν Ἑρρίκον Β' καὶ τὰς ἀξιώσεις του, ἀλλ' ἐπίσης περιεγλώμην καὶ τὸν θέλοντα νὰ ἐνδύθῃ διὰ τρόπου μὴ προσήκοντος εἰς τὴν κοινωνικὴν τάξιν του, καὶ ἄνευ Βασιλικῆς Διατάγματος ἑκατὸς χωρὶς νὰ τὸ εἰξεύρῃ, χωρὶς νὰ τὸ θέλῃ, ἐνδύεται ὅπως σκέπτεται, ὅπως ἀπαιτεῖ ὁ συρμός, ὅστις εἶνε ἀπαύγασμα τῆς γενικῆς καλαισθησίας, ἢ ὅπως ἀπαιτεῖ ἡ ἰδία ἑαυτοῦ καλλιαισθησία, ἥτις διὰ τοὺς ἐκλεκτοὺς ἀνθρώπους εἶνε ὁ ἀληθὴς συρμός.

Ἄλλα περὶ τῆς πολιτικῆς οικονομίας καὶ περὶ

τῆς φιλοσοφίας τοῦ ἐνδύματος, ὡς καὶ περὶ τῆς μεγίστης αὐτοῦ ἐπιρροῆς ἐπὶ τῆς καλλονῆς, θέλω μὲν ἠμιλήσει παρακατιόντες. Ἦδη ἀνάγκη νὰ παρατηρήσωμεν ὅποιον μέρος ἔχει ἐπὶ τῆς υγείας καὶ ἐπὶ τῆς εὐεξίας ἡμῶν τὸ εἶδος τοῦ φλοιοῦ ἐν τῷ ὅποιῳ περιβάλλομεν τὰ μέλη ἡμῶν.

Ὀλίγα λόγια καὶ ἐπαρκῆ ἐπὶ τοῦ προκειμένου.

Ὁ θνησιμότης τῶν πτωχῶν εἶνε μεγαλύτερα τῆς τῶν πλουσίων, οὐ μόνον διότι τρώγουσι ἀεπαρκῶς καὶ κακῶς, ἀλλὰ καὶ διότι ἐνδύονται δι' ἀεπαρκῶν καὶ ἀθλιῶν ἐνδυμάτων.

Τὸ ὑγιεινῶς ἐνδύεσθαι παρατείνει τὴν πολυτιμὸν ζωὴν τοῦ γέροντος, ὅπως σώζῃ τὴν ζωὴν ἀπειρῶν μικρῶν ὄντων ἀποθνησκόντων ὑπὸ τοῦ ψύχους.

Ἡ αἰξουσα καλλιέργεια τοῦ βάμβακος κατὰ τὸν αἰῶνα τοῦτον, ἀντικαθιστῶσα διὰ διαφόρων πανικῶν ὑφασμάτων τὰ ἐριούχα ὑφάσματα, ἀγαμφιθέλωσιν συνετέλεσεν εἰς τὴν αὐξησιν τοῦ ἀριθμοῦ τῶν φθισικῶν.

Ἡ νέα ἀνάπτυξις τῆς βιομηχανίας τοῦ ἐρίου ἐν τῇ μεσημβρινῇ Ἀμερικῇ καὶ ἐν τῇ Αὐστραλίᾳ, θέλει ἐπαναφέρει τὸ ὑγιεινὸν ἰσοζύγιον. Καὶ ἐγὼ πρῶτος, ἐὰν δὲν ὑπάρχῃ καλῆτερος στρατηγός, θέλω λάβει τὰ ὄπλα, καὶ θέλω τεθῆ ἐπὶ κεφαλῆς τῆς φλαρέλλας καὶ τῶν διαφορῶν ἐριούχων τῶν κατασκευαζομένων ἐκ τοῦ χρυσομάλλου δέρματος τῶν προβάτων, καὶ θέλω πολεμήσει τὰ πνικὰ ὑφάσματα (μαρταπολάμ, τσίτσια, κτλ.). Καὶ ἔσται ὁ ἀγὼν οὗτος ἀγὼν εὐτυχῆς, ἀπὸ τοῦ ὁποίου δὲν δύναται νὰ λείψῃ ἡ νίκη.

Ἐν ἐνδύμα ὑγιεινὸν δεῖν νὰ ἦνε πολὺ ἐλαφρὸν, κακὸς ἀγωγὸς τοῦ θερμαντικοῦ, καὶ ὅσον τὸ δευτὸν λευκῶν ἢ χρώματος ἀνοικτοῦ.

Τὰ ὑφάσματα δι' ὧν καλύπτομεν ἑαυτοὺς, ὑπερασπίζουσιν ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ ψύχους ὄχι μόνον διότι οἱ ἴστοι αὐτῶν εἶνε κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥτον ἀγωγοὶ τοῦ θερμαντικοῦ, ἀλλὰ καὶ διότι διατηροῦσι τὸν ἀτμοσφαιρικὸν ἀέρα ἐντὸς τῶν νημάτων καὶ τῶν τριχῶν αὐτῶν. Ἐπιπροσθέτοντες ἐνδύμα ἐπὶ ἐνδύματος, ἀποχωρίζομεν ἑαυτοὺς ἀπὸ τῆς ἀτμοσφαιρῆς διὰ πολλαπλασιαζομένων στρωμάτων θερμοῦ ἀέρος. Διὰ τοῦτο μεταχειριζόμενοι πλατέα ἐνδύματα, ὑποφέρομεν ὀλιγότερον ἀπὸ τὸ ψύχος, ἀρκεῖ μόνον νὰ μὴ ἦνε παρὰ πολὺ ἀνοικτὰ περὶ τοὺς καρπούς καὶ τὸν λαιμόν.

Ἐξερχόμενοι εἰς τὸ ψύχος ἀπὸ δωματίου θερμοῦ, πρέπει νὰ περιβληθῶμεθα ἐνδύματα θερμότερα, καὶ νὰ ἐνδύωμεθα οὕτως ὥστε τὰ στρώματα τοῦ ἀέρος τὰ ὅποια φέρομεν ἐγκλεισμένα, μὴ ἀφαιρῶσιν ἐκ τοῦ ἰδίου ἡμῶν θερμαντικοῦ.

Εἶνε ἀρίστη συνήθεια νὰ θερμαινώμεθα παρὰ τὴν πυρὰν πρὶν ἢ ἐξερχόμεθα κατὰ τὰς ψυχρὰς ἡμέρας τοῦ χειμῶνος. Ἀφοῦ διεμείναμεν ἐπὶ τινὰ καιρὸν εἰς τὸν ἐξωτερικὸν ἀέρα, ἐὰν συγκρίνωμεν τὴν θερμοκρασίαν τοῦ ἀέρος μεταξὺ δύο στρωμάτων τῶν ἐνδυμάτων μας, θέλομεν παρατηρήσει, ὅτι αὕτη γίνεται βαθμιαίως ψυχρότερα, ἐφ' ὅσον μεταβαίνομεν ἀπὸ τῶν ἐσωτερικῶν πρὸς τὰ ἐξωτερικὰ ἐνδύματά μας.

Σὰς εἶπον, ὅτι τὸ ὕψος τῶν ἐνδυμάτων μας δεῖν νὰ ἦνε κακὸς ἀγωγὸς τοῦ θερμαντικοῦ, δηλαδὴ δεῖν νὰ ἔχῃ ὀλίγην τάσιν εἰς τὸ νὰ μεταφέρει εἰς τὰ ἐξω τὸ θερμαντικὸν τοῦ σώματος, καὶ νὰ ἔχῃ ἀπ' ἐναντίας τὴν ιδιότητα νὰ κρατῇ τὴν θερμότητα ἣν δέχεται ἤγουν ἐφ' ὅσον τὸ ὕψος θερμαίνεται, νὰ διατηρῇ τὴν θερμότητα ἐπὶ μακρὸν, καὶ νὰ διδῇ εἰς τὴν ἀφῆν τὴν συναισθησιν τῆς θερμότητος.

Τὰ καλύπτοντα ἡμᾶς ἐνδύματα πρέπει νὰ ἦνε λίαν πορώδη, διὰ νὰ ἐπιτρέπωσι τὴν ἀποχώρησιν τῶν δερμικῶν ἀναθυμιάσεων, αἱ ὅσαι εἶνε πραγματικὰ διαχωρήματα τοῦ ἡμετέρου ὄργανισμοῦ. Ὅλα τὰ καλούμενα ἀδιαπέραστα ὑφάσματα καὶ δέρματα εἶνε λίαν ἐπιβλαβῆ εἰς τὴν υγείαν, καὶ τόσον μᾶλλον ἐπιβλαβῆ ὅσον μεγαλύτερα εἶνε ἡ ἐπιφάνεια τοῦ σώματος τὴν ὅποιαν καλύπτουσιν. Εἶνε ταῦτα ἀληθεῖς ἐπιχρίσεις τοῦ δέρματος ἡμῶν.

Κάτω τὰ Μάκιντος, τὰ ἀδιάβροχα, τὰ ἐξ ἐλαστικοῦ κόμμιος ὑποδήματα, τὰ παντοειδῆ ἀδιαπέραστα.

Ἄφετε πάντα ταῦτα εἰς τοὺς ἀμαζηλάτας, εἰς τοὺς ὑπονομίους, εἰς ὅλους ἐκείνους οἵτινες ἐνεκα τοῦ ἐπαγγέλματός των εἶνε ὑπόχρεοι νὰ ζῶσιν ὡς ἰχθύες. Ἐκτὸς τῶν περιστάσεων τούτων, καλὰ ἐνδύματα καὶ καλὰ ὑποδήματα ἀρκοῦσι καὶ εἰς τοὺς μᾶλλον ἀβροδιαίτους.

(Ἔπεται συνέχεια).

Ο ΑΖΩΡ

— Μὴ πλησιάζεις πολὺ εἰς τὴν λίμνην, μικρὰ μου Μαρκέλλα. Ἔλα ἀπ' ἐδῶ· ἰδέ, τὰ ἄνθη εἶνε πολὺ ὠραιότερα, εἶπεν ἡ κυρία Χάγελ.

Τὸ ὠραῖον τριετὲς μικρὸν, πρὸς ὃ ἀπευθύνοντο οἱ λόγοι οὗτοι, ὑπῆκουτε πάραυτα καὶ ἔλθον ἐξηκολούθησε νὰ συλλέγῃ λευκάνθεμα κατὰ τὴν ἄκρην τοῦ δάσους.

Τὸ μικρὸν ἠσχολεῖτο εἰς τὴν ἐργασίαν ταύτην μὲ σοβαρότητα, καὶ ἔκκαμνε καλλίστην τῶν ἀνθέων ἐκλογὴν ἀπέροπτεν ἀδυσωπήτως ὅσα δὲν ἦσαν ἐντελῶς ἀκηλίδωτα.

Ἡ κυρία Χάγελ ἐκράτει εἰς τὴν χεῖρα μικρὸν κἀνιστρον κομψότατον, ἐντὸς τοῦ ὁποίου ἡ Μαρκέλλα ἔρριπτε τὰ ἄνθη τῆς. Ἄλλα τὸ κἀνιστρον

δὲν ἐπληροῦτο ταχέως, διότι ἡ μικρὰ ἔφερε τὰ ἄνθη ἀνὰ ἐν μὲ χαρὰν, εἰς τὴν ἡ μήτηρ τῆς ἀπῆντα διὰ μειδιάματος, θωπείας ἢ φιλήματος.

Ἡ μήτηρ καὶ τὸ παιδίον ἠκολούθουν δρόμον συνδέοντα δύο χωρία, ὃ ὅποιος ἦτο πάντοτε σχεδὸν ἔρημος. Πρὸς τ' ἀριστερὰ εὐρίσκετο ἡ λίμνη, ἥς τὸ ὕδωρ ἦτο διαυγὲς καὶ ἤρεμον, δεξιόθεν ὑπῆρχε δάσος, καὶ εἰς τὸ βάθος ὡσεὶ πλάσιον τοῦ τοπεῖου ὑψηλοὶ λόφοι, ἀπὸ τῶν ὁποίων ἠδύνατό τις νὰ διακρίνῃ μακρόθεν τὴν θάλασσαν καὶ ν' ἀκούσῃ τὴν βοὴν αὐτῆς ἀσθενῆ ἐκ τῆς ἀποστάσεως.

Ἡ κυρία Χάγελ ἐβάδιζε βραδέως κανονίζουσα τὸ βῆμα αὐτῆς πρὸς τὰς ἰδιοτρόπους λοξοδρομίας τῆς θυγατρὸς τῆς. Ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ἔρριπτε ταχὺ βλέμμα ἐπὶ τῆς πέριξ φύσεως, ἀλλὰ πάραυτα ἐπανάφερε τοὺς ὀφθαλμούς ἐπὶ τοῦ προσφιλοῦς μικροῦ, οὐτινος ἡ θεὰ ἦτο δι' αὐτὴν γλυκυτέρα τῆς χλοερᾶς θεᾶς τοῦ δάσους, τῆς διαφανείας τῶν ὑδάτων καὶ τοῦ κυανοῦ ὀρίζοντος.

Ἄν τὸ παιδίον ἦτο ἐξάσιον ὑπὸ τὴν χαρίεσσαν αὐτοῦ ἐνδυμασίαν, ἀφίνουσαν γυμνοὺς τοὺς λακκίσκους τῶν βραχιόνων καὶ τῶν μικρῶν αὐτοῦ γονάτων, καὶ ἡ νέα μήτηρ ἦτο ἐπίσης ὠραιοτάτη. Ὑπὸ τὴν λεπτὴν καὶ ἀνοικτοῦ χρώματος ἐσθῆτα αὐτῆς διεφάνετο ἐντελέστατος σχηματισμὸς σώματος. Ἐκνή, ἔχουσα γλυκυτάτους κυανοὺς ὀφθαλμούς, λεπτὴν ἑλληνικὴν κατατομὴν καὶ σκιαζομένη ὑπὸ ἑαρινοῦ πύλου, ὁμοίαζε μίαν τῶν θεατικῶν ζωγραφιῶν τοῦ Watteau, ἣν θεὰ πνοῆ ἐμψυχώσασα ἐξήγαγε τοῦ πλάσιου αὐτῆς.

Ἄφνης ἡ κυρία Χάγελ παρατηρεῖ ἡμικεκλιμένον ἐπὶ τῆς ἄκρας τοῦ δάσους ἀνθρωπὸν τινα, ὃν ἡ καμπὴ τῆς ὁδοῦ δὲν τῇ ἐπέτρεψε νὰ παρατηρήσῃ ταχύτερον. Πλησίον αὐτοῦ ἦτο ἐξηπλωμένος κύων στηρίζων τὸ ρύγχος ἐπὶ τῶν ποδῶν αὐτοῦ.

Ἐν τῇ ὠραίᾳ χώρῃ ἡμῶν, τῇ Γαλλίᾳ, ἡ χάρις καὶ τὰ θέλητρα τῆς γυναικὸς ἐξασκοῦσιν ἐπιρροὴν προστατεύουσαν ἐπαρκῶς τὸ ἀσθενὲς τοῦτο πλάσμα κατὰ τῆς κτηνωδίας τῶν χυδαίων ἀνθρώπων, εἰς δὲ σπανιώτατοι οἱ ἀνίκανοι νὰ αἰσθανθῶσι τὴν ἐπιρροὴν ταύτην· ἀλλὰ πρὸς τοὺς τοιοῦτους ἀρτεῖται τις ν' ἀρνηθῇ τὸν τίτλον ἀνθρώπου· εἶνε κτήνη.

Ἡ νέα γυνὴ ἐξηκολούθει τὸν περίπατον αὐτῆς ἄνευ δυσπιστίας.

Ὅταν ἔσθασεν εἰς τινῶν μόνον βημάτων ἀπόστασιν ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου καὶ τοῦ κυνός, ἀμφότεροι ἠγέθησαν. Εἶχον τοσοῦτω ἀποτρόπαιον θέαν, ὥστε ἡ μικρὰ Μαρκέλλα κατέφυγεν ἐντρομος πλησίον τῆς μητρὸς τῆς.

Ὁ ἀνθρωπὸς εἶχε φυσιογνωμίαν βάνουσον καὶ κτηνώδη· πλησίον αὐτοῦ οὐραγγοτάχως θὰ ἐφαίνετο ὠραῖος ὡς ὁ Ἀπόλλων. Τὰ βράχια αὐτοῦ καὶ

τὸ ῥόπαλον, τὸ ὁποῖον ἐκράτει εἰς χεῖρας ἠΰξανον τὴν κακὴν ἐντύπωσιν ἣν παρήγε τὸ πρόσωπον ἐκεῖνο. Ὁ κύων κἀπισχνος, ὀλιγοθριεῖς, ψωραλέος, ἐφαινετο ἄξιος τοιοῦτου κυρίου!

— Ἐλέησέ με, κυρία, εἶπεν ὁ ἀνὴρ μετὰ τούτου, εἴ οὐ ἐμάντευέ τις ὅτι ἄρνησις θὰ ἐτύγχανε κακῆς ὑποδοχῆς.

— Κύριε, ἀπεκρίθη ἡ κυρία Χάγελ, πολὺ λυποῦμαι, ἀλλὰ δὲν ἔχω μαζὴ μου χρήματα. Ζητήσατε τὸ κτήμα τοῦ κ. Χάγελ, ὅλοι τὸ γνωρίζουν. Θὰ ἐπιστρέψω εἰς αὐτὸ μετὰ ἡμίσειαν ὥραν, ὁ σύζυγός μου δὲ καὶ ἐγὼ θὰ κάμωμεν ὅ, τι δυνατὸν διὰ τὰς φανῶμεν ὠφέλιμοι.

Ὁ ἄνθρωπος εἶπεν ἐμπαικτικῶς

— Δὲν ἔχεις χρήματα; Νὰ πηγαίνω ἴστω κ. Χάγελ. Ὅχι! δὲν θέλω νὰ με γνωρίσουν ἴστω τόπο. Ὁ Χάγελ; Τὸν γνωρίζω ἐγώ... Δὲν εἶνε ναυπηγός;

— Εἶνε ὁ πενθερός μου, εἶπεν ἡ νέα γυνή, ἣτις ἤρχισε νὰ φοβῆται.

— Ἐδόλεψα κοντὰ του, εἶνε τώρα πολὺς καιρός. Μ' ἔδωξεν ἐπειδὴ ἔκλεψα ἐργαλεῖα ἀπὸ τοὺς συντρόφους μου. Ἀπὸ τότε ἐγλίστρησα. Πῆγα παντοῦ, ἀκόμη καὶ ἴστω κἀτερργο, ἐδραπέτευσα ὅμως ἀπὸ αὐτό. Καὶ γιὰ ὅλα αὐτὰ φταίει ὀλίγο καὶ ὁ γέρο Χάγελ· ἔπρεπε νὰ με κρατήσῃ!... Τότε αὐτὸ τὸ κουνούπι εἶνε ἐγγονάκι του;

Ἡ μήτηρ ἦδη πράγματι ἐφοβήθη, οἱ δ' ὀφθαλμοὶ τῆς περιεπλανῶντο πανταχοῦ ὡσεὶ ὅπως ζητήσῃ προστασίαν, βοήθειαν.

— Λοιπὸν, δὲν ἔχεις χρήματα; ἐπανέλαβεν ὁ ἄνθρωπος με ἦθος ἀπειλητικόν.

— Ὅχι, ἐφέλλισεν ἡ κυρία Χάγελ, ἀλλ' ἰδοῦ, λάβε τὰ δακτυλιδία μου, καὶ ἄφρασε με, παρακαλῶ, ν' ἀναχωρήσω.

— Γιὰ νὰ με τσακώσουν ἴστω θελήσω νὰ τὰ πουλήσω. Ὅχι αὐτά. Θέλω χρήματα.

— Δὲν ἔχω, ἐπανέλαβεν ἡ μήτηρ ἰκετευτικῶς.

— Καλὰ, καλὰ, ἐγόγγυσεν ὁ ἄνθρωπος.

Ἡ γυνὴ ἔλεγεν ἀλήθειαν. Ἐκεῖνος ἦτο βέλαιος περὶ τούτου. Ἡ δυστυχὴς εὐρισκομένη εἰς τὴν ἐξουσίαν του, εἰς τὸ ἀπόκεντρον ἐκεῖνο μέρος, δὲν θὰ ἐτόλμα οὔτε νὰ τὸν ἀπατήσῃ οὔτε νὰ τὸν ἐρεθίσῃ. Ὁ ἄνθρωπος ἐποίησε δύο ἢ τρία βήματα ὅπως ἀπομακρυνθῆ.

Ἀλλὰ τί συνέβη ἐν τῷ ἐγκεφάλῳ τοῦ ληστοῦ; Τὸν κατέστησε μακρυὴ ἡ ἰδέα ὅτι δὲν ἠδύνατο νὰ φορολογῆσθαι γυναῖκα πλουσίαν; Ἐσκέφθη ὅτι ἠδύνατο ἐντὸς μιᾶς στιγμῆς νὰ καταστήσῃ τὴν ὥραιαν ἐκείνην καὶ νέαν γυναῖκα, τὴν ἀγαπῶσαν ἐκείνην καὶ ἀγαπωμένην σύζυγον, τὴν περιχαρῆ καὶ θριαμβεύουσαν ἐκείνην μητέρα, ἀθλιωτέραν αὐτοῦ, ὄντος ἀποτροπαίου, σύροντος τὴν ἀθλιότητα αὐτοῦ, καὶ κρυπτομένου ἀπὸ τῶν χωροφυλάκων; Ἡθέλησε νὰ ἐκδικηθῆ τὸν ἀρ-

χαῖον κύριόν του, διότι τὸν ἐδίωξεν ἀπὸ τὸ ναυπηγεῖόν του ἐπειδὴ εἶχε κλέψει; Ἐνόμισεν ὅτι ἱκανοποιεῖ τὴν δῆθεν νόμιμον ἐκδίκησιν τῶν ἀμαθῶν, ὀκνηρῶν, μεθύσων καὶ διεφθαρμένων κατ' ἐκείνων, ὅστινες διὰ τῆς ἐργασίας, τῆς νοημοσύνης καὶ τῆς δραστηριότητος ἐγένοντο εὐτυχεῖς;

Θηριώδης ἐκφρασις ἀπεικονίσθη ἐπὶ τῆς χυδαίας αὐτοῦ φυσιογνωμίας. Ὁρμησεν ἐπὶ τῶν θυμάτων του, τὰ ὁποῖα ἤρχιζον νὰ καθησυχάζουν, καὶ ἀποσπῶν παρὰ τῆς μητρὸς αὐτῆς τὴν ἀθῶν Μαρκέλλαν, τὴν ἐρριψεν ἐντὸς τῆς λίμνης.

— Νὰ! ἀνέκραξε, θὰ πῆς ἴστω γέρο Χάγελ πῶς ἀπάντησες τὸν Μανιγῶ.

Ἡ μήτηρ ἐξέβαλε σπαρακτικὴν κραυγὴν.

Ὁρμησεν ἐξαγριωμένη καὶ με βραχίονας τεταμένους εἰς τὰ βάραθρον, τὸ ὁποῖον ἐκλείσθη ἐπὶ τοῦ θυγατρίου αὐτῆς.

Ὁ ἄθλιος τὴν ἤρπασεν ἀπὸ τῆς χειρὸς.

— Δὲν ἀξίζει τὸν κόπο, εἶπε διὰ τῆς βραχίονας αὐτοῦ φωνῆς, γνωρίζω τὸ μέρος. Ἐχει ὄχτῳ ποδάρια νερό. Θὰ πινηῖς καὶ σύ, μικροῦλά μου. Μὴν τὸ κάμης αὐτό. Πρέπει νὰ πῆς καὶ νὰ πῆς τὸ πρᾶγμα ἴστω γέρο.

Ἡ δυστυχὴς μήτηρ παρακωλυθεῖσα ἐν τῇ ἐφορμῇ αὐτῆς ὑπὸ τῆς περισφιγέως ταύτης, ἣτις ἐπλήγωνε τὴν λεπτὴν αὐτῆς χεῖρα, ἐγονυπέτησεν ἀπευθύνουσα πρὸς τὸν Θεὸν ἀπηλπισμένην κραυγὴν:

— Θεέ μου! λυπήσου με!

Ἐν τούτοις ἠτοιμάζετο ν' ἐγερθῆ καὶ νὰ παλαίσῃ, αὐτῇ, τὸ ἀδύνατον πλάσμα κατὰ τοῦ ἰσχυροῦ ἐκείνου κτήνους τοῦ παρακωλύοντος αὐτὴν νὰ σώσῃ τὸ τέκνον τῆς ἢ ν' ἀποθάνῃ μετ' αὐτοῦ, ὅταν αἴφνης ἠσθάνθη ὅτι ἀπῆλλάγη τοῦ βαναύσου Μανιγῶ.

— Ἀζώρ, ἐδῶ Ἀζώρ! ἐκράυαζε φρικαλέως βλασφημῶν.

Ὁ κύων, ἂν καὶ ἀποτρόπαιος τὴν μορφήν, ὡς καὶ ὁ κύριός του, διατήρησεν οὐχ ἥττον τὸ ἐνστικτον αὐτοῦ ὡς γενναίου καὶ καλοῦ ζώου.

Ἰδὼν τὸ παιδίον βυθισθὲν ἐντὸς τοῦ ὕδατος ὤρμησεν, ἐβυθίσθη ὀπισθεν αὐτοῦ καὶ ἔσυρεν ἐκτὸς τῆς λίμνης τὸ μικρὸν, σύρων αὐτὸ ἀπὸ τῶν ἐνδυμάτων του.

Πρὸς τὴν θεῶν ταύτην ἡ μήτηρ ἐξέβαλε χαρμόσυνον κραυγὴν. Περηκολούθει ἀγωνικῶς τὰς κινήσεις τοῦ ζώου καὶ ἐπλησίασεν ὅπως παραλάβῃ τὸ θυγατρίον τῆς.

Ὁ Μανιγῶ δὲν ἐτόλμησε νὰ κωλύσῃ τὸν κύνα ὅπως καταθέσῃ τὸ φορτίον αὐτοῦ εἰς τὰς ἀγκάλας τῆς μητρὸς του. Αὐτῇ, με βλέμμα ἄγριον ἐπετῆρει τὸν ληστὴν, ὀπισθοχωρήσαντα ἐνώπιον πάλιν, ὡς ἐκ τῆς ὁποίας θὰ ἐπιπτον καὶ οἱ δύο ἐντὸς τῆς λίμνης· ἡ πάλιν ἄλλως ἦτο ἀνωφελῆς διότι δύο ἄνδρες, ἀκούσαντες ἐκ τοῦ ἀπέναντι μέρους τῆς λίμνης τὰς κραυγὰς ἐπήδησαν ἐντὸς

μιᾶς λέμβου καὶ ἐσπευδον πρὸς βοήθειαν τῆς κυρίας Χάγελ.

— Βρωμόσκυλο! ἐκράυαξε μηκῶμενος ὁ Μανιγῶ, καταφέρων ἰσχυρὸν ραβδοκόπημα κατὰ τοῦ σωτήρος τῆς μικρᾶς Μαρκέλλας.

Ὁ κύων ὠλόλυξεν ἐκ πόνου καὶ ὀπισθοχώρησε κατὰ τινὰ βήματα, εἶτα ἔλθων ὠσφραίνεται τὸ πρόσωπον τοῦ παιδίου, τὸ ὁποῖον ἡ μήτηρ, γονυπετῆς ἐπὶ τῶν χόρτων κατησπάζετο καὶ κατεθώπευεν.

Ἡ μικρὰ Μαρκέλλα ἔμεινε μόνον δευτερόλεπτά τινα ὑπὸ τὸ ὕδωρ. Μόλις εἶχε λιποθυμήσει, κατ' ἐκείνην δὲ τὴν στιγμὴν ἠνέωξε τοὺς ὀφθαλμούς.

— Ζῆ, ἀνέκραξεν ἡ κυρία Χάγελ, Θεέ μου, σ' εὐχαριστῶ! Ζῆ.

Καὶ ἡ νέα μήτηρ βλέπουσα πλησίον τῆς τὸν κύνα, ἔλαβεν ἐντὸς τῶν χειρῶν αὐτῆς τὴν κεφαλὴν τοῦ γενναίου ζώου, τοῦ ψωραλέου ἐκείνου ζώου, τὸ ὁποῖον ἐξεληθὸν τοῦ ὕδατος ἦτο πολὺ δυσειδέστερον ἢ πρότερον, ἐστήριζεν ἐπ' αὐτῆς τὰ δροσερὰ χεῖλη τῆς, καὶ τοῦ ἔδωκε φίλημα περιπαθίστερον ἐκείνου, τὸ ὁποῖον μία γυνὴ δύναται νὰ δώσῃ ἐπὶ τοῦ στόματος τοῦ ἀνδρός, τὸν ὁποῖον ἀγαπᾷ ἔμμανῶς. Εἶτα στραφεῖσα πρὸς τὸν Μανιγῶ:

— Ζῆ! Ζῆ τὸ παιδί μου! ἀνέκραξε. Ἄφρασε μου τὸν σκύλον σου, ἄφρασε μού τον. Σοῦ τὸν πληρόν πεντακόσια φράγκα, χίλια φράγκα, δύο χιλιάδας φράγκα· σὲ παρακαλῶ, ἄφρασε μου τὸν σκύλον σου.

Ἄλλ' ἡ λέμβος ἐπλησίαζεν. Ὁ Μανιγῶ εἰσεχώρησεν ἐντὸς τοῦ δάσους, προσκαλῶν διὰ συριγμοῦ τὸν κύνα του.

— Μείνε μαζὴ μου, καλὸν μου ζῶον, εἶπεν ἡ κυρία Χάγελ, θέλουσα νὰ κρατήσῃ τὸν κύνα.

Ἄλλ' ἐκεῖνος ὑλάκτισεν, ἀντέστη, ἠθέλησε νὰ δαγκάσῃ, ἐκείνη δὲ τὸν ἀφῆκεν.

Εὐγενὲς ζῶον! εἶχε κύριον, ὁ ὁποῖος μόλις τὸ ἔτρεφεν, ὁ ὁποῖος τὸ ἐκτύπα, ὁ ὁποῖος εἶχε πρὸς αὐτὸ μόνον τὴν στοργὴν, τὴν ὁποῖαν ἔχει τις εἰς ἓν πρᾶγμα, ἀλλ' ἦτο κύριός του· καθήκον εἶχε νὰ τὸν ἀκολουθήσῃ. Ἀληθῶς, μόνον οἱ κύνες ἀγαπῶσι τοιοῦτοτρόπως!

Οὐχ ἥττον ὑπῆρξεν εὐτυχὴς καὶ ἄκων. Κατ' αἵτησιν τοῦ κ. Χάγελ οἱ χωροφυλάκες καταδιώξαντες τὸν Μανιγῶ συνέλαβον αὐτόν, ὁ δὲ κύων ἐδόθη πρὸς τοὺς συζύγους κατ' αἵτησιν αὐτῶν. Μετὰ τινα χρόνον ὡς ἐκ τῶν περιποιήσεων οὐδεὶς θὰ ὑπέθετεν ὅτι ὁ βλέμμα ἔχων ζωηρόν καὶ δέρμα στιλπνόν, ὠραίος κύων, ὁ περιφερόμενος εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ κ. Χάγελ, ἦτο ὁ σύντροφος τοῦ Μανιγῶ. Τὰ πρῶτα φαγητά, τὰ ὁποῖα τῷ ἐδόθησαν παρὰ τῶν νέων κυρίων του, θὰ τῷ ἐφάνησαν ἀπροσδόκητα, ἀλλὰ ταχέως ἐξοικειοῦται τις μετὰ τὰ καλὰ πράγματα. Ὅλα τὰ μέλη τῆς οἰκογενείας ἠγάπησαν καὶ ἐπεριποιούντο τὸν καλὸν κύνα, ἀλλὰ καὶ οὗτος ἠγάπα πάντας.

Ἐν τούτοις, τίς οἶδεν ἂν τὸ γενναῖον ζῶον ἐν τῷ μέσῳ τοῦ πλοῦτου τοῦ ἐλησημόνησέ ποτε τὸν Μανιγῶ;

G. Riboulet.

ΜΑΚΡΟΒΙΟΤΗΣ

Ἐν τῷ ἐπιστημονικῷ περιοδικῷ « ἡ Φύσις » ἐδημοσιεύθη ἡ εἰκὼν γυναικὸς ὑπερεκατοντούτιδος, ζώσης ἐν τινὶ χωρίῳ τῆς Γαλλίας. Γεννηθεῖσα τὴν 16 Μαρτίου 1761, κατ' ἄ μαρτυρεῖ ἡ σωζομένη πρᾶξις τοῦ βαπτίσματος αὐτῆς, φέρει ἡλικίαν 124 ἐτῶν. Πολυάριθμοι περιηγηταὶ καὶ ταξιδιωταὶ, διαβαίνοντες ἀπὸ τοῦ χωρίου τῆς, σπεύδουσι νὰ ἐπισκεφθῶσι τὴν πρεσβυτέρα, ἣτις παρὰ τὸ βαθύ γῆρας τῆς, ἀπολαύει ἐτι ἐξαιρετικῆς ὑγείας, καὶ δύναται νὰ ράπτῃ ἄνευ χρήσεως ὀμματοῦχλίων. Μέχρι τοῦ 1882 κατεσκεύαζε πλεκτάς πρὸς κατασκευὴν ἀχυρίνων πέλων, μετ' ὅ παρατήρησε τὴν ἐργασίαν ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι τὰ νέα ἄχυρα, ἅτινα τῇ ἐπρομήθευον, δὲν ἦσαν ἐπίσης λεπτά ὡς τὰ ἄλλοτε ὑπ' αὐτῆς μεταχειριζόμενα.

Τοιαύτη δ' ἐξηκριβώθη ἡ διαίτα τῆς ὑπερεκατοντούτιδος: Τρώγει δις τῆς ἡμέρας ἐλαφρῶς, τὴν ἐνδεκάτην τῆς πρωίας καὶ εἰς τὰς τέσσαρας ἢ πέντε τῆς ἐσπέρας. Ἐκαστὸν φαγητὸν συνίσταται πάντοτε σχεδὸν ἐκ ζωμοῦ ὀσπρίων, πρὸ πάντων δὲ γεωμήλων, καὶ ἄρτου. Μετὰ τὸ φαγητὸν πίνει ἐπιτόμιον ποτῆριον οἴνου, ἀλλὰ συνηθέστερον μικρὸν ποτῆριον οἰνοπνεύματος. Οὐδέποτε τρώγει κρέας. Ἐν καιρῷ χειμῶνος ἐγείρεται καὶ κατακλίνεται σχεδὸν ἅμα τῇ ἀνατολῇ καὶ δύσει τοῦ ἡλίου, ἀλλὰ τὸ θέρος κοιμᾶται ὀλιγώτερον. Μέχρι τῆς ἡμέρας, κατ' ἦν τὸ δημοτικὸν συμβούλιον τῆς πατρίδος τῆς ὤρισε δι' αὐτὴν χρηματικὸν βοήθημα, πρὸ ὀλίγων μόλις ἐτῶν, ἐξῆρκε εἰς πᾶσαν οἰκικὴν ἐργασίαν τῆς, μόνη δ' ἐπρομηθεύετο τὸ ὕδωρ καὶ τὴν τροφήν τῆς. Ἡ ἀκοή τῆς εἶνε ὀλιγώτερον ἀκμαία τῆς ὑγείας τῆς, ἀλλ' ἀρκεῖ τις νὰ ὑψώσῃ τὴν φωνήν, ὅπως ἀκούσῃ ἐντελῶς. Αἱ πλείσται τῶν ἀπαντήσεων τῆς εἶνε ἀκούστων βουεχεῖς, ἐκτὸς ὅταν ἐνοχλῆται ὑπὸ πολλῶν ἐρωτήσεων. Ἡ μνήμη εἶνε ἀσθενεστέρη τῶν ἄλλων δυνάμεων τῆς, κατ' ὅτι δὲν ἐνθυμεῖται πλέον οὔτε τὸν τόπον τῆς γεννήσεώς τῆς, οὔτε τοὺς γονεῖς, οὔτε σχεδὸν τὸν σύζυγόν τῆς, ὅστις ἀναμφιβόλως ἀπέθανε πρὸ πολλοῦ χρόνου, διότι οἱ γέροντες τοῦ τόπου ἤκουσαν νὰ ἠμιλώσῃ περὶ αὐτοῦ, ἀλλὰ δὲν τὸν ἐγνώρισαν.

Ἐπὶ τῇ ἀνωτέρῳ εὐκαιρίᾳ ἀναγράφωμεν ἱστορικὰ τινα παραδείγματα ἐκτάκτου μακροβιότητος.

Τῷ 1635 ἐτελεύτησεν ἐν Ἀγγλίᾳ γεωργός τις

ἐν ἡλικίᾳ 152 ἐτῶν. Ἐτάφη δ' ἐν Οὐεστμίνστερ μεταξὺ ὁμοτίμων καὶ μεγάλων ἀνδρῶν. Ἡ τελετὴ τῆς πλύσεως τῶν ποδῶν ὑπὸ τοῦ αὐτοκράτορος καὶ τῆς αὐτοκρατείας τῆς Αὐστρίας, ἡ κατὰ τὰ εἰθισμένα τελεσθεῖσα ἐν Βιέννῃ τῇ 29 Μαρτίου 1714, ἐγένετο εἰς 38 γέροντας ἀριθμοῦντας ἑαυτοῦ 3,695 ἐτη. Τὸν Δεκέμβριον τοῦ 1764 ἀπέθανεν ἐν Ἰρλανδίᾳ ὁ Patrice O'Neil 120 ἐτῶν. Ἔσχεν ἐπτὰ συζύγους, ἐξ ὧν τὴν τελευταίαν ἐνυμφεύθη ἐν ἡλικίᾳ 116 ἐτῶν. Ὁ τοσοῦτον ἀπληστος τοῦ γάμου ἀνὴρ οὗτος εἶχεν ὑπηρετήσει εἰς διάφορα στρατιωτικὰ σώματα μέχρι τοῦ 1740. Ἡ δίκαια αὐτοῦ ὑπῆρξεν ἀπλή· μόνον ζῦθον ἐπίνεν, ἐτρέφετο πάντοτε διὰ φυτῶν, οὐδέποτε δ' ἔφαγε κρέας. Ἠγειρέτο καὶ ἐκοιμάτο μὲ τὴν ἀνατολήν καὶ δύσιν τοῦ ἡλίου, οὐδέποτε δ' ἔμεινεν ἄνευ ἀσχολίας τινός. Τὴν 23 Ὀκτωβρίου 1789 ἐν Παρισίῳ ἡ Ἐθνικὴ Συνέλευσις ἐδέξατο ἐν πλήρει συνεδριάσει τὴν ἐπίσκεψιν γέροντος 120 ἐτῶν, ὅστις ἤρχετο νὰ εὐχαριστήσῃ ταύτην ἐπὶ τῇ ἀπὸ τῆς δουλείας ἀπαλλαγῇ τῆς πατρίδος του. Πανομένης δεκτῆς τῆς προτάσεως πληρεξουσίου τινός, ὅπως ἡ Συνέλευσις « ἐν ὀνόματι τοῦ σεβασμοῦ, τὸν ὅποιον πάντοτε ἐπέσπασε τὸ γῆρας ἐγερθῆ ἄμα τῇ εἰσόδῳ τοῦ γέροντος », εἰσάγεται οὗτος, ἐνῶ οἱ πληρεξούσιοι ἐπέσυμφημοῦσιν ὀρθοί, ἰδηγεῖται εἰς τιμητικὴν θέσιν ἀπέναντι τοῦ προεδρείου, καὶ ἡ Συνέλευσις ψηφίζει ὑπὲρ αὐτοῦ σύνταξιν. Τῷ 1768 γεωπόνος τις ἀπέθανεν ἐν ἡλικίᾳ 115 ἐτῶν, φέρων μὲθ' ἑαυτοῦ εἰς τὸν τάφον ἅπαντας τοὺς ὀδόντας του. Ἐν ἡλικίᾳ δὲ 158 ἐτῶν ἀπέθανεν ὁ Πριου, τῷ 1838, θεωρούμενος ὡς ὁ πρῶτος τῶν ἐν Γαλλίᾳ μακροβίων κατὰ τοὺς ἀρχαίους καὶ νεωτέρους χρόνους. Ἔπινε μόνον ὕδωρ καὶ ἔζη λιτότατα.

Κ'

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

Ὡς γνωστόν, δύο συστήματα σιδηροδρόμων ὑπάρχουσι πρὸς λειτουργίαν ἐντὸς τῶν μεγάλων πόλεων, οἱ ἐνάξιοι καὶ οἱ ὑπόγειοι σιδηροδρόμοι. Ἐν τῇ Νέᾳ Ὑόρκῃ ἐφαρμόζεται τὸ πρῶτον σύστημα καὶ ἐν Λονδίῳ τὸ δεύτερον. Ἐν Παρισίῳ σκέψως γενομένης ἀπὸ ἐτῶν περὶ τοῦ καταλληλοτέρου διὰ τὴν πόλιν συστήματος, ἡ πλάστιγξ ἐφαίνετο κλίνουσα πρὸς τοὺς ὑπογείους σιδηροδρόμους, οἵτινες ὁμως παρέσχον ἀφορμὴν εἰς πολυαριθμούς ἐπικρίσεις. Αἱ σπουδαιότεραι τούτων συνοψίζονται εἰς τὸ ἐπικίνδυνον τῆς ἐπιχειρήσεως ὑπὸ τὴν ἔσφιν τῶν ἐργασιῶν καὶ τῆς δημοσίου ἀσφαλείας. Ἐν Παρισίῳ αἱ οἰκίαι εἰνε πολὺ ὑψηλότεραι τῶν ἐν Λονδίῳ, καὶ δύναται τις νὰ φαντασθῇ τὴν ἐνόχλησιν, τὴν ὁποίαν θέλει παρέχει εἰς αὐτὰς ἡ διάβασις ὑπογείου σιδηροδρόμου καὶ τὸν κλονισμὸν τὸν ὁποῖον θὰ ὑφίστανται ἐκ τῆς δονήσεως, τὴν ὁποίαν προξενεῖ ἐν Παρισίῳ μέχρι καὶ τῶν ὑψηλοτέρων ὁροφῶν ἡ διάβασις βλαβεράς ἀμείξης. Ἄλλος κίνδυνος εἶνε ὁ ἐκ τῆς πλημμύρας, εἴτε αὕτη προέρχεται ἐκ τῶν ὑπογείων ὑδάτων, ἢ ἐκ τῶν ὑπάρχου-

σιν ὑπὸ πάσας τὰς οἰκίας τὰς ἐπὶ τῆς δεξιᾶς ὄχθης τοῦ Σηκουάνα, εἴτε ἐκ τῆς ὑψώσεως τῶν ὑδάτων τοῦ Σηκουάνα, ἅτινα κατακλύζουσιν ἐπὶ τῆς ἀριστερᾶς ὄχθης ἕκαστον χειμῶνα τὰ ὑπόγεια τῶν οἰκιῶν.

Ἡ ἐπιτυχία καὶ ἀνάπτυξις τῶν μητροπολιτικῶν σιδηροδρόμων τοῦ Λονδίνου ὀφείλεται πρὸ πάντων εἰς τὴν ἀπέραντον ἔκτασιν τῆς πόλεως, καὶ εἰς τὰς μακροκρυσμένας ἀποστάσεις τῶν σημείων, ἅτινα ἐπικοινωνοῦσι διὰ τῶν σιδηροδρόμων αὐτῶν, εἰς τὰς ἐξῆς τῶν κατοίκων, διαμενόντων μακρὰν τοῦ κέντρου τῶν ἐργασιῶν των, τέλος εἰς τὴν φύσιν τοῦ κλίματος, ἐξ οὗ ὁ κάτοικος τοῦ Λονδίνου εὐρίσκειται ἀείποτε ἐν μέσῳ ἀτμῶν, καπνῶν καὶ σκότους, δι' ὧν νὰ παραπονηθῆται, καὶ δι' ὧν νὰ ποθῇ πολὺ τὰς ζοφεράς καὶ ὑγρὰς ὁδοὺς τῆς πόλεως του.

Δὲν ἔχει ὁμοίως οὕτως ἐν Παρισίῳ. Ἰδίως ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐπιφάνειαν καὶ τὸν πληθυσμὸν, οἱ ἐπόμενοι ἀριθμοὶ παρέχουσιν ἰδέαν τῆς διαφορᾶς μεταξὺ τῶν δύο μητροπόλεων. Τὸ Λονδίον κατέχει ἐπιφανείαν 350 τετραγωνικῶν χιλιομέτρων, καὶ 3,243,000 κατοίκων, ἧτοι 9,265 κατοίκους δι' ἕκαστον χιλίόμετρον. Οἱ Παρισίῳ δὲ ἐκτείνονται ἐπὶ ἐπιφανείας 80 τετραγωνικῶν χιλιομέτρων, καὶ περιλαμβάνουσι πληθυσμὸν 2,156,000 κατοίκων, ἧτοι 27,000 δι' ἕκαστον χιλίόμετρον.

Πρὸ μακροῦ καιροῦ προσπάθειαι καταβάλλονται ὑπὸ Ἀμερικανῶν ἐφευρετῶν, ὅπως γένη ἡ χρήση τῶν ἐκρηκτικῶν ὑλῶν, οἷον δυναμίτιδος, νιτρογλυκερίνης, πρὸς πλήρωσιν τῶν πολεμικῶν βλημάτων. Πρὸς τὸ τέλος τοῦ παρελθόντος Μαρτίου ἐνδιαφέροντα πειράματα πρὸς τούτο ἐγένοντο ἐν τοῖς περιχώροις τῆς Βασιλικῆς. Ἐκ τῶν πειραμάτων τούτων ἀπεδείχθη ὅτι διὰ τῆς χρήσεως ὀβουζίων, πεπληρωμένων νιτρογλυκερίνης ἐπιτυχάνεται διὰ τηλεδύλων μικρᾶς διαμέτρου τὸ αὐτὸ ἀποτέλεσμα, ὅπερ μέχρι τούδε δὲν ἠδύνατο νὰ κατορθωθῇ ἢ διὰ μεγίστων κανονίων. Ἐν Γαλλίᾳ πρῶτος ὁ ἐπιφανὴς ἐπιστήμων Berthelot ἐπρότεινε τὴν εἰσαγωγὴν τῆς νιτρογλυκερίνης ἐν τῇ κατασκευῇ τῶν ὀβυθίων, δύο δὲ μόνον δυσκολίαι, ἡ ἀνάγκη ἐπακριβοῦς κατασκευῆς τῆς κινδυνώδους ταύτης οὐσίας καὶ ἡ μέχρις ὠρισμένου χρόνου ἐξασφάλις ἀπὸ τῆς ἐκρήξεως, εἶχον σταματήσει τὰς περαιτέρω προσπάθειαι. Ἀλλὰ μετὰ τὰ ἐν Ἀμερικῇ πειράματα αἱ δυσχερεῖαι αὗται λύονται.

Κατὰ τὰ ἐν λόγῳ πειράματα ἐν Βασιλικῶν τὰ ῥιπτόμενα ὀβούζια ἐδόγουν τοσοῦτον τὸν ἀέρα, ὥστε ἐθραύθησαν αἱ ὕαλοι τῶν παραθύρων πολλῶν οἰκιῶν, φθοροδομημένων ὑπὲρ τὰ 500 μέτρα ἐκεῖθεν τοῦ τόπου τῆς σκοποβολῆς.

Ἀνακρίτης. — Πόσο εἶνε μακρὰ τὸ κρατοῦλεβὸν ἀπὸ τὴν κατοικίαν σου; Πόσῃ ὥρᾳ κάνεις ἀπ' ἐκεῖ ἔως τὸ σπίτι του;

Μάρτυς. — Κατὰ τὴν περιττασίαν, κύριε ἀνακρίτη. Ὅταν πηγαίνω, πηγαίνω γρήγορα, ὅταν γυρίζω, τὸν ἴδιον δρόμον τὸν κάνω... ὀλίγο ἀργότερα.

Ἄνευλαθῆς σκέψις περὶ γυνικῶν φιλοσόφου μισογύνου:

Αἱ συνανατροφῆς τῶν κυριῶν εἶνε συνήθως μέρη, ἐνθα αἱ κορῶναι διηγούονται εἰς τὰς παρακάθας πόσον μαῦροι εἶνε οἱ ἄρακες.